

Promise



Voor Bijbels denken in de gezondheids(zorg) 29ste jaargang nr 4 (oktober 2013)

In dit nummer

Zorg in een gemeenschap

EFT

Goddelijke genezing deel 3

Zorg vanuit de gemeenschap

Zorg vanuit de christelijke gemeente is een hoofdstuk uit het boek 'De rode draak verslagen, bouwen aan een levende gemeente'. We hebben al eerder aandacht aan dit belangwekkende boek besteed. In dit boek wordt het Life Model verder uitgewerkt dat door Jim en zijn team ten behoeve van christelijke hulpverlening ontwikkeld is. De christelijke gemeente is een plaats voor heling, groei in volwassenheid. Een levende gemeente waar aandacht is voor de zwakke, met Christus als middelpunt. In een volgend nummer van Promise hopen we aandacht te geven aan een nieuw boek van Jim: *Vreugde begint hier!*

Inleiding

Hoop voor de zwakke, gewonde en onvolwassen leden van onze familie komt voort uit de zorg die door de gemeen-



schap wordt geboden. De gemeente waarover wij hier spreken, is de verlossingsgemeenschap. De zorg die zij biedt kan worden onderscheiden in:

1. gebedsbediening,
2. traumateams,
3. geestelijke adoptie binnen de familie-structuur,
4. opname van de zwakke en gewonde in de gemeente,
5. bevrijdingsteams,
6. gemeenschapsleven.

Gemeenschapszorg

Deze gemeenschapszorg omvat meer dan psychotherapie, herstelprogramma's, pastorale gesprekken, gebed en discipelschapstraining, hoewel zij met al deze zaken te maken heeft. In zijn algemeenheid is zorg vanuit de gemeente erop gericht om leven te geven aan mensen die een geestelijke familie nodig hebben. Deze zorg wordt verleend door het nieuwe leven aan anderen voor te leven. Deze gemeenschapszorg staat niet in het teken van de gezonde die de zieke helpt. Vanaf het moment dat er door het medische model van psychische aandoeningen aandacht voor psychisch lijden is gekomen, hebben christenen geworsteld met de vraag wie er binnen de kerk ziek is en wie niet. Leden van de geestelijke familie, die het spoor bijster zijn geraakt, rollen als losse stenen rond en stapelen zich op bij iedere kerk die enige beweging toont en bereid is om hen te helpen. Niet zelden gebeurt het echter dat deze kerken binnen afzienbare tijd ook 'ziek' worden, omdat de 'gezonde' mensen op de loop gaan om niet zelf te worden overweldigd. Enkele grote kerken hebben besloten om professionele hulpverleners in te zetten, die tegen betaling hulpverleningsprogramma's aanbieden.

Ondanks een enorme groei van de hulpverleningsindustrie is zij niet in staat gebleken om die mensen te helpen, die voorheen hulp van kerken ontvingen. Ten gevolge daarvan is er een groot aantal mensen dat hulp nodig heeft, maar die

hulp niet kan betalen. De meeste overlevenden van destructieve groepen vallen in deze categorie. Zij kenmerken zich niet alleen door hun grote emotionele behoeften, maar ook door hun financiële beperkingen en het ontbreken van steun uit hun sociale netwerk. Omdat professionele hulpverleners zijn getraind om een professionele afstand in acht te nemen ten opzichte van het leven en de leefgemeenschap van hun cliënten, laten zij de ondersteunende taken veelal voor anderen liggen. Vanwege hun distantie en beroepsgeheim zijn zij meestal niet in staat om bij het opbouwen van een familie betrokken te zijn. Veelal ontbreekt hen ook de tijd.

Het is mijn stellige overtuiging dat professionele hulpverleners hiermee een zeer belangrijke component over het hoofd zien. Dit kan tot ernstige schade leiden, zoals bij weldoorvoede zeelieden scheurbuik kon optreden omdat zij te weinig van een belangrijke vitamine hadden binnengekregen. Deze schade ontstaat niet doordat de prijs die moet worden betaald, te hoog is, maar doordat er een belangrijke behoefte is, die niet door de professionele houding wordt bevredigd, ongeacht of men christen is of niet. Christen-hulpverleners in instellingen, praktijken voor psychotherapie en zelfs in kerken, zijn niet in staat om op een adequate wijze om te gaan met de behoefte van hun cliënt aan een gemeente die steun kan bieden. Zonder de steun van een familie of gemeente zal blijken dat de veranderingen die in het hulpverleningsproces worden ingezet, niet haalbaar of niet duurzaam zijn. Om deze reden zijn er vele supportgroepen in het leven geroepen. Deze 'oplossing' vanuit de psychologie bestaat uit het samenbrengen van een aantal afzonderlijke personen die elkaar wederzijdse steun verlenen. Hierdoor kunnen mensen weliswaar uit hun isolement worden gehaald, maar het lijkt in de verste verte niet op een familie. Deze aanpak behelst niet meer dan het bijeenbrengen van een aantal 'vreemdelingen'. In mijn ogen zijn supportgroepen

christelijke



Er zijn veel kerken die meer op een supportgroep lijken dan op een familie.

daarom een armzalig surrogaat voor de zorg die de geestelijke familie vanuit haar grote diversiteit kan leveren.

Er zijn veel kerken die meer op een supportgroep lijken dan op een familie. Deze kerken zijn opgedeeld in leeftijdsgroepen en sociale klassen, zodat vreemdelingen zelfs binnen deze kerken alleen maar met vreemdelingen in contact komen. Als zich problemen voordoen, worden de banden tussen deze vreemdelingen weer gemakkelijk verbroken. Zij zijn een familie zonder banden, wellicht meer geïnteresseerd in het vergaren van rijkdom dan in het hebben van kinderen. Gemeenschapszorg begint bij geestelijke adoptie. Dit is de basis voor het geven van leven en de verandering van de identiteit. Als we de transformatie van de identiteit als een strijd zien, dan mogen we het gebedsteam aanduiden als het invasieleger. Bidders


dringen de vijandelijke linies binnen, nemen hindernissen weg en vergaren informatie die op geen enkele andere wijze te verkrijgen is.

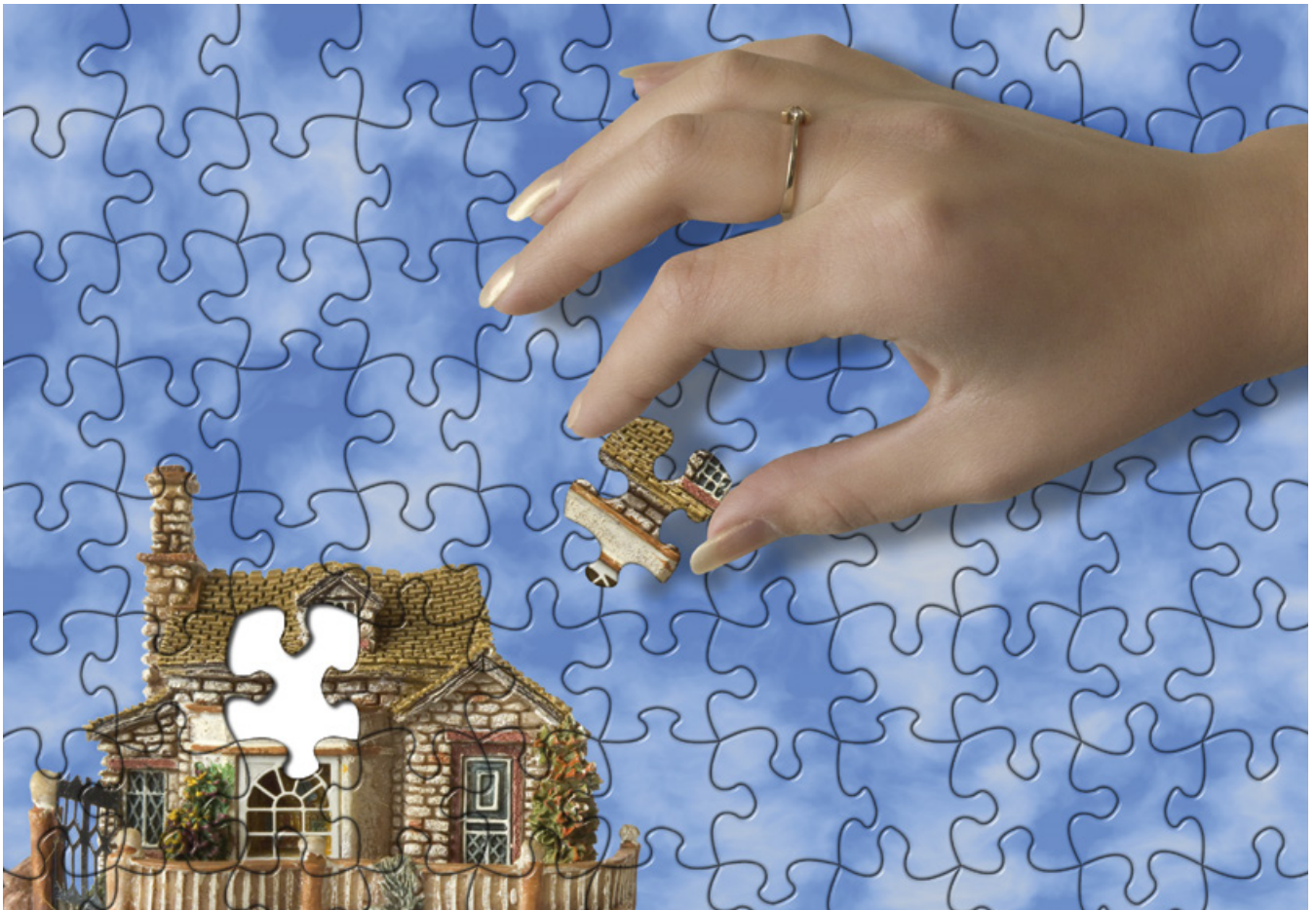
Gebedsbediening

In de gebedsbediening worden door God vaak dingen geopenbaard, die onbekend zijn. Het komt ook regelmatig voor dat langs deze weg grote barrières worden overwonnen. Door gebed kan God delen van de ziel openen, die daarvoor niet toegankelijk of niet bekend waren. De gaven van de Geest zijn niet afhankelijk van kennis of sociale vaardigheden die wij hebben opgebouwd. De Heilige Geest legt het eerste contact op een plaats waar een nieuwe verbinding vervolgens kan

beginnen met het aanleggen van een liefdesband. Hoewel mensen steun en vriendschap nodig hebben, zijn de leden van gebedsteams op dit gebied meestal niet erg begaafd. Het is daarom belangrijk dat leden van de familie om deze teams heen staan.

In dit eerste stadium van de strijd kan het gebed algemeen zijn of op iets specifiek worden gericht. Door elk onderdeel van iemands leven in gebed onder te dompelen, kan een nieuw gebied met Gods genade worden aangeraakt. Dit 'doordrenken' kan heel goed in groepsverband worden gedaan. Op deze manier kunnen vele jaren van verharding door gebed weer zacht worden gemaakt. De bijlagen van dit boek bevat een aantal richtlijnen.

Zorg vanuit de gemeenschap vereist dat er gebedsteams zijn. Net als bij de andere 



bedieningen heeft ook het gebed een onderwijzende taak. Deze onderwijzing vindt plaats door voor de ander een voorbeeld te zijn, in de hoop dat degene die de bediening ontvangt, zal groeien en ook een bediening op zich zal nemen. Deze vorm van toerusting mag echter niet de hoofdreden van deze bediening zijn. Daarmee zouden wij God en de ander tekortdoen. Wij zorgen niet voor onze kinderen, opdat zij zullen opgroeien en op hun beurt ook kinderen zullen krijgen. Wij zorgen voor hen, omdat wij van hen houden. Toch is het niet verkeerd dat deze eerste stappen van gebed ook onderwijzen wat een levengevende bediening is. Als het goed is, versterkt ieder aspect van ons leven het verlangen van de ontvanger om net zo te leven als wij. Het gebedsteam richt zich op het openleggen van nieuw gebied waar nog geen banden zijn. Daarna kan het traumateam aan de slag om dit gebied te ontginnen en bewoonbaar te maken. De leden van dit brengen de eerste liefdesbanden aan. Tot slot kan de gemeenschap in dit gebied leven en vitaliteit gaan brengen door aan eeuwige familiebanden te bouwen.

Traumateams

Gebedsteams verrichten geweldig werk door nieuw gebied open te leggen. Daarna gaan de traumateams aan het werk om in dit gebied bruggen aan te leggen. We

hebben het werk van een traumateam in hoofdstuk 8 reeds uitgebreid besproken. Dit werk vraagt veel tijd en zorg. Herstel vindt plaats door de vrucht van de Geest, die tot uitdrukking komt in hechte relaties. Wanneer wegen worden aangelegd en opengesteld, kan er nog steeds sprake zijn van strijd en bevrijding, maar in deze fase ontwikkelen liefdesbanden zich in een snel tempo.

Herstel van trauma kan niet zonder gevaar van het gemeenschapsleven worden losgemaakt. Elke vreemdeling, weduwe en wees die genezing nodig heeft, moet worden geadopteerd voordat het herstel kan beginnen. Dit betekent onder meer dat niemand zonder begeleider naar een hulpverlener kan worden gestuurd. Gemeenschapszorg wordt door de oudsten van de gemeenschap gecoördineerd. Deze richt zich zowel op de behoefte aan genezing als op de volwassenwording van iedereen die bij de familie hoort. Herstel is Gods werk en komt tot stand door het werk van de Heilige Geest in ons leven. Het roept een halt toe aan de pijn en de inwerking van het kwaad. Herstel brengt echter niet altijd heelheid. Vaak blijven er littekens achter. Als bij iemand een been is afgesneden, kan door herstel wel de wond worden gesloten en de pijn weggenomen, maar daarmee wordt niet het been vervangen.

Herstel is doorgaans een langdurig proces dat heel traag verloopt en in belangrijke mate afhankelijk is van onze inspanningen en relaties. Het zorgt niet altijd voor een terugkeer naar de oorspronkelijke situatie, maar heeft wel de oorspronkelijke functie als doel voor ogen. Zo kan een geamputeerd been door een prothese worden vervangen. Ook kan men nieuwe vaardigheden aanleren, waardoor het toch weer mogelijk wordt om te lopen.

Geestelijke adoptie

Geestelijke adoptie binnen de familiestructuur. Als de oorlog is gestreden en het land is ingenomen, dan is het belangrijk dat er mensen in het land gaan wonen. Er moeten families ontstaan, die zich verder ontwikkelen. Wanneer we oog krijgen voor de manier waarop God onze geestelijke gemeenschap-van-het-zelf inricht, zullen onze banden uitgroeien tot adopties en andersom. De gemeenschap moet het nieuwe land gaan bewonen, anders zal het opnieuw aan de wilde beesten en de chaos vervallen. Het is zinloos wanneer een land wordt ingenomen en men vervolgens geen moeite doet om er huizen te bouwen, tuinen aan te leggen, elkaars gezelschap op te zoeken, en er te leven en te genieten.

Steun vanuit de familie van God begint bij de oudsten en voorgangers, maar werkt

zich – als het goed is – via de steunpilaren en ambtsdragers van de kerk naar beneden toe uit – naar de leden en uiteindelijk naar de zwakken. Het is de eerste prioriteit van de gemeenschapszorg om vast te stellen dat deze steun er ook daadwerkelijk is en men ervan gebruikmaakt.

Opname van de zwakke en gewonde in de gemeenschap. Gewonde mensen – vooral als het gaat om overlevenden van een destructieve groep – moeten leren hoe zij moeten bidden, aanbidden en God kunnen leren kennen. Deze persoonlijke aspecten van het gemeenschapsleven kunnen alleen maar worden geleerd door intensief onderwijs, gebed en lofprijzing. Verschillende kerken hebben hiervoor een programma ontwikkeld. In de bijlagen van dit boek heb ik hiervoor een aantal richtlijnen opgenomen.

Bevrijdingsteams

Om effectief te kunnen zijn, moeten wij onze gemeenschap met hemelse ogen bekijken. Onze vijand bestaat niet uit mensen, maar uit geesten die hen misleiden. Iedereen die serieus probeert om met Gods ogen te zien, zal al snel ontdekken dat er andere machten zijn, die proberen blokkades op te werpen. Het weerstaan van deze machten is ook een taak van de gemeenschap. Talloze malen ben ik gered door iemand die mij voor een concrete dreiging waarschuwde, of door iemand die de strijd even van mij overnam als ik moe was. Geestelijke oorlogsvoering is een belangrijk onderdeel van de hulp die onze gemeenschap biedt. Dr. Neil Anderson, dr. Ed Murphy, dr. Charles Kraft en dr. James Friesen hebben allemaal



uitvoering over dit onderwerp geschreven, zodat ik er hier niet verder op inga.

Gemeenschapsleven

Ouderen vertegenwoordigen het centrum van iedere familie- of gemeenschapsstructuur. Als zij afstand doen van hun positie, begint de hele structuur te wankelen. Zij hebben hun volwassenheid bereikt door hun eigen kinderen op te voeden en weten hoe zij een gemeenschap naar haar eigen identiteit kunnen begeleiden. Gemeenschapszorg is in essentie het werk van ouderen die de gemeenschap-van-het-zelf rondom ieder individu opbouwen. Zij geven richting aan de verlossende stappen

van de natuurlijke gemeenschap om meer en meer de banden en de structuur van de geestelijke gemeenschap of familie te krijgen.

Het leven van een geestelijke familie is niet haalbaar zonder het onderwijs en de betrokkenheid van de voorgangers. Deze herders helpen iedereen om in te zien dat het belangrijk is om hun eigen geestelijke familie te laten groeien en zich naar deze groei uit te strekken.

Hoewel oudsten en voorgangers structuren bouwen, kan verlossing niet binnen deze structuren worden gevangen (zoals ik al eerder heb gezegd). De bediening van herstel werkt via alle gelovigen die troost en liefde brengen. Zodra zich banden hebben gevormd zullen zij door hun familie op handen worden gedragen.

Het gemeenschapsleven draait om aanbidding. Hiermee bedoel ik de juiste waardering van Hem die de Bron van al het leven is. Lofprijzing moet, tezamen met de verhalen en symbolen van de verzoening, deel uitmaken van onze individuele en gemeenschapsidentiteit. Meditatie, zang, gebed, rust, spel en tucht brengen de leden bij de Bron van het echte leven. Daar nemen liefdesbanden geleidelijk aan de plaats in van angst, pijn en verlies. Zij laten zien dat dit de beste manier is om leven te vinden. De natuurlijke gemeenschap gaat zo steeds meer op de geestelijke lijken.

Uit Dr. E. James Wilder, De rode draak verslagen: bouwen aan een liefdevolle gemeenschap, Archippus Boeken, Enschede 2008. Prijs € 24,95

© Door Dr. Jim Wilder



Emotional Free Techniques (EFT)

Emotional Freedom Techniques of EFT, is een controversiële therapeutische behandelmethodede die pretendeert angsten te verminderen. EFT is een van de methoden die uitgaan van de energiepsychologie binnen de alternatieve geneeswijzen. Men moet deze therapie niet verwarren met Emotionally Focused Therapy (dat ook met EFT wordt afgekort), een relatietherapie-model dat gebaseerd is op de hechtingstheorie van John Bolwby. De Emotional Freedom Techniques (voortaan aangeduid met EFT) is een methode die werd ontwikkeld door Gary Craig, NLP- master en makelaar met een civieltechnische achtergrond. EFT is een vereenvoudiging, afgeleid van de Thought Field Therapy (TFT)(zie hieronder). EFT en TFT zijn voorbeelden van de zogenaamde energetische psychische powertherapieën, therapieën die in tegenstelling tot de gewone psychotherapie beweren/pretenderen dat ze psychische en emotionele problemen verbluffend snel kunnen oplossen. Naast EFT en TFT kent men ook andere methoden (zoals bijv. de BSFF, TAT, EMDR en TIR), die allen gebruik maken van eenvoudige rituelen, en waarin men

naarstig op zoek is naar (pseudo)wetenschappelijke verklaringen. Naast het feit dat je deze praktijken als 'psychologische kwakzalverij' kunt betitelen, denk ik ook dat er gezien vanuit een christelijk geestelijk perspectief diverse gevaren kunnen kleven aan deze methoden. Allereerst iets over de geschiedenis van de ontwikkeling van EFT technieken.

Touch for Health

In de zestiger jaren van de vorige eeuw werd door George Goodheart, een chiropractor in Amerika, een systeem ontwikkeld, genaamd 'applied kinesiology', wat betekent: toegepaste bewegingsleer. Dit is een leer die beweert dat de stand van de verschillende wervels in de wervelkolom gevolgen zou hebben voor het houdings- en bewegingssysteem. Houdingsveranderingen in wervels of delen van wervels zouden gevolgen hebben voor 'spierevenwichten' die mede de stabiliteit van de houding bepalen. Door de verstoring van die spierevenwichten zouden er klachten ontstaan door beklemmingsverschijnselen van uittredende bloedvaten en zenuwbun-



dels vanuit de wervelkolom. De grondlegger van de psychische kinesiole is de voormalig hoogleraar geologie Wayne Topping. Hij werkte lang samen met John F. Thie, een Amerikaanse chiropractor, de grondlegger van Touch for Health. Thie combineerde de 'applied kinesiology' van Goodheart met het gedachtegoed van taoïstische geneeswijzen. Thie spreekt ook over de gehele mens (holistisch) en bedoelt daarmee het oosterse mensbeeld, zoals dat bijvoorbeeld in de Nei Tsjing is vastgelegd. Hier wordt de mens gezien wordt als een geestelijk krachtenveld van jin en jang, die met elkaar in balans moeten zijn, evenals met hun omgeving. De levensenergie chi (lees: geesteskracht) circuleert in denkbeeldige banen, de zgn. meridianen. Als de chi-stroom geblokkeerd zou raken, zou dat allerlei klachten veroorzaken. John F. Thie integreerde de leer van Goodheart in die van tao, en stelde dat als er "verlies van spierevenwichten" is, er dus ook een energie (lees: chi) -blokkade is. "Het lichaam en de geest zijn immers toch één" (holisme). Daarom, concludeerde hij, is de hele systeemopbouw van de spiertesten van Goodheart een uitstekend middel om de verstoorde jin-jang -verhoudingen op te zoeken. Daarna is het d.m.v. acupressuur en aanverwante technieken mogelijk de jin-jang -balans weer te herstellen, en de patiënt door middel van voedings- en

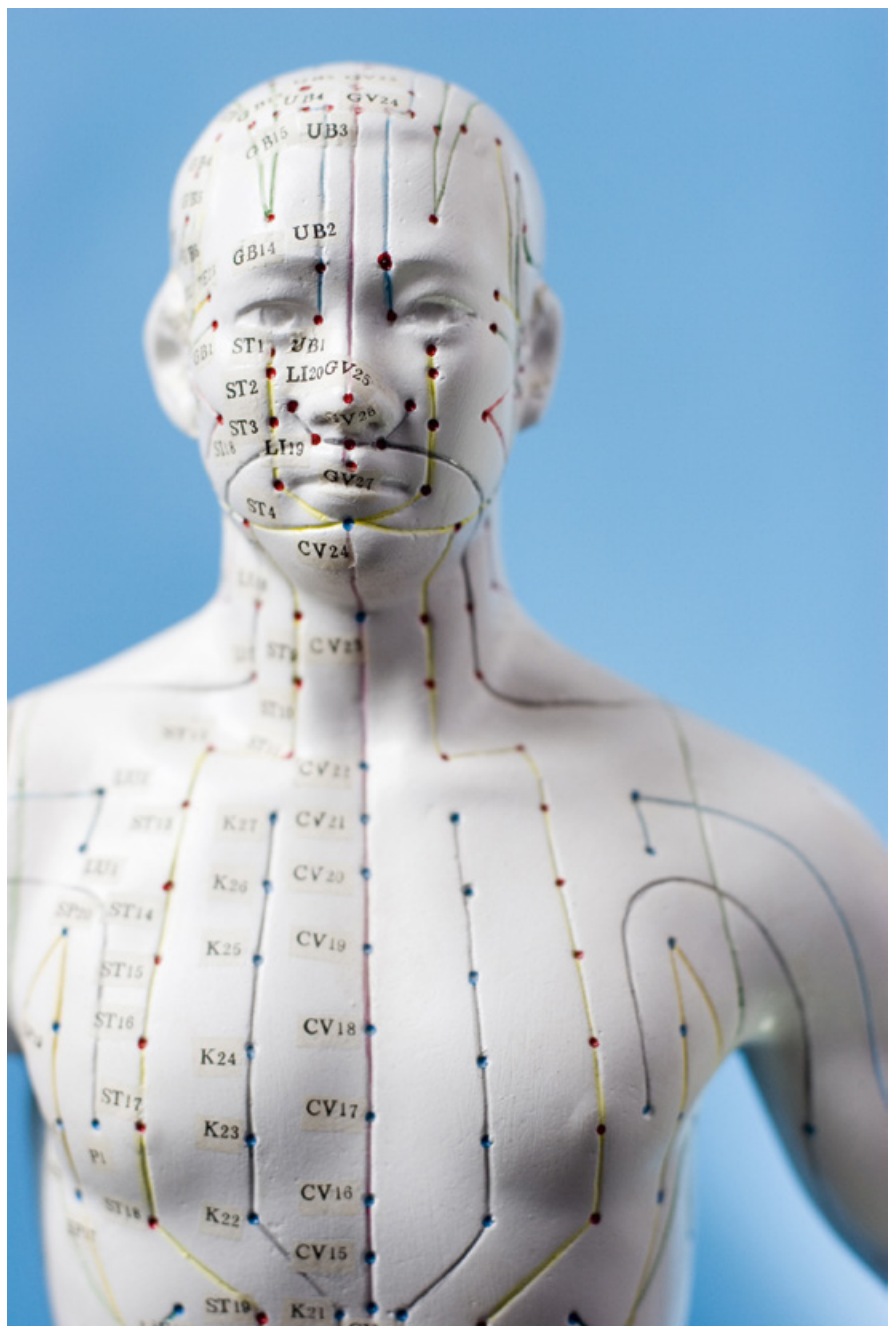


dom T)

dieetvoorschriften verder in de wereld van tao te leiden. Aanpak van blokkades gebeurt door middel van 'Emotionele Stress Release' (ESR). De spieren zouden zo verbindingen hebben met één van de twaalf hoofdmeridianen, zodat alle spieren gekoppeld zijn aan een hoofdmeridiaan en daardoor ook aan een orgaansysteem. Als een spier 'sterk' is, d.w.z. voldoende weerstand biedt als ze wordt aangevallen, dan beweert Thie dat 'dus' de corresponderende meridiaan genoeg doorstroming van chi - geestelijke energie - geeft. Is een spier zwak en trillerig tijdens weerstand, dan betekent dat dat men de chi-stroom van de langslopende meridiaan d.m.v. massagetechnieken, acupressuur, zenuwlymfemassage of zenuwvatmassage moet stimuleren. Hoewel het woord 'spiertest' dit suggereert, heeft het niets te maken met het testen van spierkracht, zoals in de fysiotherapie of manuele therapie. Alle voorwaarden die nodig zijn voor een objectieve meting zoals lokalisatie, rekening houden met neurofysiologische bewegingsketens etc. worden overboord gezet. Daarentegen worden subjectiviteit en intuïtie juist aangemoedigd bij het 'spiertesten'. Men meet dus niet de kracht of lengte of objectieve parameters van de spier, maar stelt zich intuïtief open voor 'energieën!' (zie ook toepassingen in de edukinesiologie van Paul E. Dennison).

Emotional Stress Release (ESR)

Ruud van de Ven beschrijft in zijn boek 'Genezing uit het oosten?' over de ESR-therapie. In deze therapie richt de psychische kinesiooloog zich op de zogenaamde 'Emotional Stress Release'-punten die bij sommige mensen als twee kleine bulten op het voorhoofd zichtbaar zouden zijn. De cliënt krijgt de opdracht zich een situatie voor te stellen die spanning oproept, terwijl de therapeut zijn vingers op het ESR-punt plaatst. In de vingertoppen kunnen pulsen gevoeld worden die geleidelijk samenvloeien en synchroon worden als teken dat de behandeling geslaagd is. Om het onderbewuste te herprogrammeren wordt de 'Temporale Tap Techniek' (TTT)



toegepast, een oude energetische techniek (zachtjes kloppen tegen het slaapbeen van de schedel) die bijzonder effectief zou zijn bij het verbreken van oude gewoonten en emotionele reacties om deze om te zetten in nieuwe gewoonten en emotionele reacties. Psychische kinesioologie zou werken op de acht wondermeridianen die een relatie zouden hebben met hormonale functies en het reguleren van het energieniveau in de orgaanmeridianen.

Thought Field Therapy (TFT)

In 1980 behandelde de Amerikaanse klinisch psycholoog Roger Callahan een patiënte met watervrees. Iedere keer als ze geconfronteerd werd met water, kreeg ze een onaangenaam gevoel in haar maag. Callahan bedacht dat volgens de acupunctuurleer de maagmeridiaan begint onder de ogen. Toen de patiënte met twee vin-

gers op het punt net onder haar ogen tikte verdween haar angst als bij toverslag! Callahan gaf de theorieën van Goodheart en Thie een psychologische draai door aan te nemen dat emotionele problemen te wijten zijn aan de verstoring van het subtiële energiesysteem. Callahan noemde zijn behandeling 'Thought Field Therapy' omdat hij dacht dat wanneer een persoon nadenkt over een ervaring of gedachte in verband met een emotioneel probleem, er een blokkade ontstaat op een 'gedachtenveld'. Alle negatieve en disfunctionele emoties worden opgewekt door 'perturbations' (stoorbronnen) in een bepaald gedachtenveld. Een dergelijk gedachtenveld is het subtiële energieveld waarop je je afstemt wanneer je aan een specifiek probleem denkt. Dit activeert de perturbations, die neurochemische, hormonale en cognitieve processen in de hersenen



aansturen, waardoor je negatieve emoties ervaart. Het probleem zit dus niet tussen de oren, maar in een energieveld (!). Callahan stelde dat elke verstoring overeenkomt met een meridiaanpunt op het lichaam. Om de emotionele crisis te elimineren, moet, zei hij, een precieze volgorde van de meridiaanpunten worden beklapt. Hij geloofde dat tikken de chi-stroom deblokkeert of in balans brengt. Emotionele blokkades worden opgeheven door op meridianen te tikken. Zo zou er 'energie' toegevoerd worden die de subtiele levensenergieën en gedachtevelden kunnen beïnvloeden. Callahan ontwikkelde voor elk probleem een zogenaamd 'algoritme' dat aangeeft op welke punten geklopt of gewreven moet worden. Callahan beweert dat hij een grote verscheidenheid van psychologische problemen kan genezen waaronder posttraumatische stressstoornis, depressie, angst, verslaving. Een typische behandelingssessie duurt tot vijftien minuten en wordt niet herhaald. Callahan heeft ook verklaard dat TFT lichamelijke problemen, waaronder atriumfibrilleren, kan genezen. In 1985, in zijn eerste boek over TFT, schreef hij dat specifieke fobieën kunnen worden genezen in slechts vijf minuten. Callahan beweert ook dat zijn meest geavanceerde niveau, Voice Technology (VT) via de telefoon met behulp van een niet nader genoemde 'technologie' kan worden uitgevoerd. Training voor de gevorderde VT wordt verzorgd door Callahan. De vergoeding voor deze training bedraagt \$ 100.000, aldus de website van Callahan. Stagiaires moeten een geheimhoudingsovereenkomst tekenen om niet de geheime handel achter VT te openbaren. Veel onderzoeken hebben uitgewezen dat, als er al een verbetering van angstklachten is, dit niet komt door het tikken op de meridianen, maar hooguit door technieken waarvan andere therapieën ook gebruik maken zoals exposure, zich blootstellen aan angst.

Emotionally Freedom techniques (EFT)

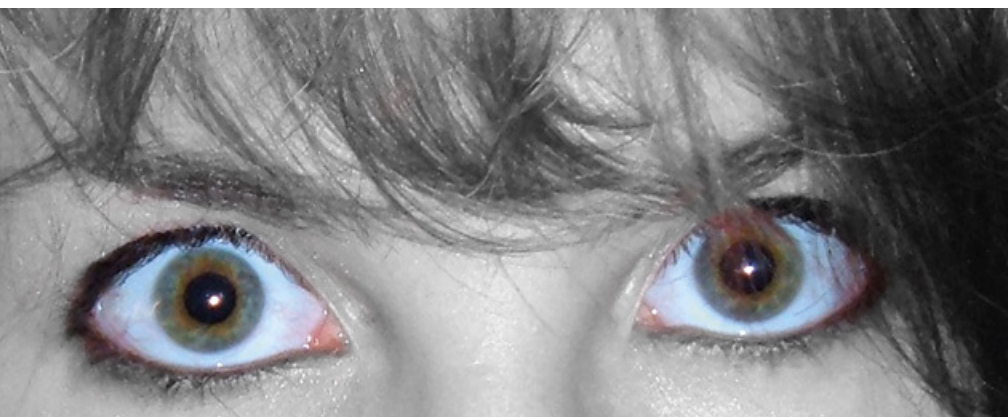
Zoals in de inleiding gemeld werd, is deze methode ontwikkeld door Gary Craig, een

NLP-master en makelaar met een civiel-technische achtergrond. Hij benadrukte zelf dat hij niet over medische of psychotherapeutische kwalificaties beschikte. EFT is een van de Thought Field Therapy (TFT) (1993) afgeleide vereenvoudiging, en is door iedereen meteen toe te passen door de algemene instructies op te volgen. De handleiding kan gratis van internet worden gehaald. Er was geen diagnose nodig, want de behandeling was

voor iedereen gelijk: voor de zekerheid moesten alle meridianen worden geklopt. Dat werkte volgens Craig net zo goed als TFT. En hij kon het weten, want hij was de eerste die door Callahan in de Voice Technology van TFT was geschoold. Hij was tot de ontdekking gekomen dat de ingewikkelde algoritmes niet nodig waren. In de Wikipedia wordt de techniek van Emotional Freedom Techniques als volgt beschreven:

“Een techniek die toegepast wordt om o.a. trauma's, fobieën, lichamelijk of psychosomatische klachten (hoofdpijn, migraine, rugpijn,) en verslavingen te behandelen. Het doel van de techniek is desensitatie, de emotionele lading van herinneringen en lichamelijke pijnen wordt geneutraliseerd. Voor het toepassen van Emotional Freedom Techniques worden de volgende stappen gezet:

- Voormeting. De intensiteit van de negatieve emotie wordt gescoord tussen 0 en 10, waarbij 0 geen en 10 veel is. Dit is een subjectieve score, een





emoties en gevoelens, triggers, maar ook oordelen. Alle aspecten moeten apart worden behandeld, en systematiek is zeer belangrijk.

Als de therapie effectief is zal de patiënt zich ontspannen, wat gepaard kan gaan met lichamelijke sensaties als gapen. De negatieve emoties en lichamelijke pijn worden losgelaten. De basistechniek wordt herhaald tot de SUD-meting een 0 is per aspect” (einde Wikipedia-citaat).

EFT gaat er dus van uit dat emoties waarvan iemand last heeft het gevolg zijn van een verstoring in het energiesysteem van het lichaam in de 20 meridianen. Zodra de verstoring is opgeheven is de emotie verdwenen. Iemand weet nog wel wat er gebeurd is maar de emotionele lading zou weg zijn. Eerst wordt contact gelegd met het gevoel, de negatieve emotie of herinnering of angst, daarna volgt het uitspreken van een specifieke opzetsin en begint het bekloppen van de acupunctuurpunten in de meridianen. Hiermee zouden de blokkades opgeheven worden en de energie (chi) in het lichaam weer gaan stromen waarmee de klacht verholpen of verminderd wordt. De affirmatietechniek, het uitspreken van positieve statements is in de letterlijke betekenis: bekrachtiging, bevestiging en herhaalde zelsuggestie. Het is ook een begrip wat in het hindoeïsme gebruikt wordt bij angst. Men moet dan zichzelf met de volgende zin steeds bevestigen: “Ik ben in ieder opzicht een geheel vol van moed, zelfvertrouwen, kracht en innerlijk licht”. Positieve affirmatie en creatieve visualisering zijn de twee meest bekende vormen waarmee het denkproces wordt omgeturnd in de occulte technieken. Bijbels gezien probeert het de identiteit van ‘de oude mens’ te versterken in plaats van de identiteit in Christus.

Verklaring van de energiepsychologie

De energiepsychologie-verklaring vereist de aanname van het energieparadigma. Volgens Gary Craig, de grondlegger van deze techniek, is de oorzaak van elke negatieve emotie een verstoring in het (lichaams-)energieveld. Een emotie is een verstoring in het energiesysteem, waarbij de meridianen als buizen werken. Het wrijven en het zinnetje opent de buis, en het kloppen verwijdert de verstoring, aldus deze theorie. Volgens de beoefenaars van de energiepsychologie is een grondbeginsel van de energiepsychologie om direct aan te grijpen in de basale gevoelens en emoties - lees de amygdala - (in het onderbewustzijn): gedrag wordt veroorzaakt door een gevoel of emotie die er onder zit. Verander het gevoel of

de emotie, en het gedrag verandert. Dit staat tegenover de grondgedachte van de cognitieve gedragstheorie die via het veranderen van de cognities - lees neo-cortex - probeert het gevoel te veranderen. In de cognitieve gedragstherapie analyseer je problemen - neocortex -, en bedenk je een strategie. Het aantal verbindingen die van de amygdala naar de neocortex toe gaan is vele malen groter dan andersom. EFT richt zich op het behandelen van de beleving of het voelen van een probleem.

Pseudowetenschap

Ondanks de buitengewone beweringen van het tegendeel, worden EFT en TFT niet ondersteund door wetenschappelijk bewijs. De theoretische basis is gebaseerd op niet-ondersteunde concepten, waaronder de Chinese filosofie van chi en toegepaste kinesiologie. Veel van de praktijken van de EFT-voorstanders zijn veel meer bezig met pseudowetenschap dan wetenschap. Inmiddels zijn er genoeg kritische wetenschappelijke onderzoeken over EFT en TFT (zie noten)

Englebretsen wijst op de alarmerende integratie van de postmoderne houding die momenteel doordringt in de geestelijke gezondheidszorg. Dit wordt geïllustreerd doordat men eerder bereid is meer waarde te hechten aan overtuigende anekdotische verhalen dan aan gecontroleerde empirische gegevens. Deze postmoderne mentaliteit bevordert het idee dat alle waarheid relatief is en contextueel; wetenschap is slechts een van de vele manieren van denken, die elk evenveel bestaansrecht hebben. Een dergelijke houding maakt de geestelijke gezondheidszorg een vruchtbare voedingsbodem voor pseudowetenschappelijke therapieën zoals TFT en EFT en zijn derivaten. Gezonde scepsis is nodig bij de buitengewone beweringen en, zoals vaak het geval is, kiezen veel geestelijke gezondheidszorgclinici ervoor om de feiten te negeren ten gunste van de wonderbaarlijke mogelijkheden. Dat EFT in sommige situaties naast de mogelijk geestelijke bezwaren die we hierna be-



SUD-score)(SUD = Subjective Units of Disturbance).

- De onbewuste weerstand tegen genezing en het onbewust vasthouden van de problematiek wordt doorbroken door het uitspreken van de affirmatietekst “Ik accepteer mezelf helemaal ondanks [het probleem]” terwijl gewreven wordt op de ‘sore spot’ (het neurlolymfatisch-reflexpunt uit de toegepaste kinesiologie) of geklopt op het ‘karate punt’.
- Een serie acupressuurpunten wordt behandeld (beklopt) onder het uitspreken van herinnerwoorden zoals: “mijn hoofdpijn”, “mijn angst”, “mijn verdriet”, etc..
- Nameting.

In de energiepsychologie wordt elk probleem aangepakt door het te scheiden in specifieke herinneringen en deze weer onder te verdelen in aspecten. Aspecten zijn alle delen of details van een probleem. Dit kunnen symptomen zijn, lichamelijke sensaties, alle zintuiglijke waarnemingen,

noemen kan 'helpen' wordt meer verklaard door het feit dat EFT een imagined exposure en een ontspanningstechniek is. Verder wordt de theorie van de duale aandacht (pattern interrupt) genoemd, dit is het tegelijkertijd een gevoel oproepen en een verstoring teweeg brengen. De Utrechtse hoogleraar Marcel van den Hout deed onderzoek waaruit blijkt dat angstige herinneringsbeelden of toekomstverwachtingen minder helder worden ervaren en ook minder emoties oproepen wanneer men gelijktijdig iets anders doet. Dat komt doordat beide activiteiten het werkgeheugen, dat maar een beperkte capaciteit heeft, belasten. Het effect kan doorwerken nadat men de oefening meermaals heeft uitgevoerd; de patiënt heeft dan misschien door ervaring geleerd dat de angstbeelden wel meevallen. Het is ook mogelijk dat de angstige herinneringen door de oefening veranderen en met wat meer distantie opnieuw worden vastgelegd (Engelhart et al, 2010). Tot slot spreken sceptici ook over een methode die berust op afleiding en placebowerking.

Bijbelse toetsing

Vanuit een bijbels standpunt bekeken is EFT één van de vele behandelwijzen die uitgaan van een oosterse spiritualiteit. Het heeft een primitief magisch wereldbeeld waarvan volgens Rob Matzken in zijn New Age handboek vier zaken overeenkomen, namelijk:

- "Mens en kosmos worden door een universele levensenergie doorstroomd.
- De macrokosmos komt overeen met de microkosmos. Het lot van de mensen spiegelt zich af in de macrokosmos van de sterren, de gezondheid spiegelt zich af in de microkosmos van de mens.
- Ziekte ontstaat door een verstoring van evenwicht van energie, of door storende zones of stoffen die de vrije stroom van energie belemmeren.
- Genezing is het herstel van de har-



monie met de kosmos. Dit gebeurt door het reguleren van de stroom van levensenergie van de patiënt in de microkosmos".

In feite maakt EFT gebruik van een syncretistisch, pantheïstisch, taoïstisch wereld- en mensbeeld. Men denkt via de zogenaamde meridiaanpunten de kosmische levenskracht chi te beïnvloeden.

Bovendien wordt er een 'toverslag' gemaakt doordat men het begrip chi, wat in het taoïsme voor onzichtbare en onmeetbare geesteskracht staat, via het toverwoord energie vertaald in emoties. Bestaan er dan geen geestelijke krachten? Zeker wel, God Zelf is de bron van alle krachten, maar de Bijbel geeft ook duidelijk aan dat er demonen zijn die van kwade wil zijn en geestelijke krachten ten nadele van de mens gebruiken. Geestelijke krachten kunnen in die zin niet neutraal aangewend worden. Vergelijk Simon de tovenaer in Hand. 8:10. In de Bijbel wordt met het begrip kosmos de gevallen wereld bedoeld. De schepping is sinds de zondeval vervloekt en de boze geesten, of gevallen engelen, heersen, aangevoerd door de overste van deze wereld (Joh. 12:31, 14:30, 16:11). De gehele kosmos ligt in het boze (1 Joh. 5:19). 'Behulpzame' gevallen engelen doen zich voor als engelen des lichts (2 Kor. 11:14) en willen mensen graag wijsmaken dat ze god zijn en dat alles god is (jin-jang). Oosterse geneeskunde en afgeleide psychologische powertherapieën wortelen niet in de natuurwetenschap maar in de filosofie, de religie, de spiritualiteit. Degenen die





behandeld worden met kosmische energetische therapieën ondergaan dramatische veranderingen van hun paradigma. Ze gaan heel duidelijk de oosterse richting op en ondergaan occulte invloeden, leren een andere 'Jezus' kennen en een andere geest of kracht en een ander evangelie, maar dan zonder het kruis van Christus (Ruud van de Ven). Als we in een bijbelse concordantie het begrip geestelijke kracht zoeken komen we tot geheel andere inhoud en middelen:

- Een Christen kent geen oerkracht of oerenergie, maar onze enige kracht is Jezus Christus (Hab. 3:19, Psalm 28:7, Deut. 8:18, Ex. 15:2, Op. 5:13, 2 Petr. 1:3, 1 Petr. 3:22, 1 Tim. 1:12, Fil. 4:13, 1 Kor. 1:24, 2 Kor. 12:9, Ef. 3:16, Ef. 4:16).
- Een niet-christen wordt blindelings door een andere kracht en geest gedreven (1 Kor. 12:2, Kol 2:20-23, Kol. 3:1-3).
- Bijbelse geestelijke krachten zijn niet de geesteskrachten van Tao, maar: gebeden (Jac.5:16), de Heilige Geest (1Thess.1:5, Luk. 4:14), het Evangelie (1 Kor. 1:18, Rom. 1:16).
Vergelijk ook in de Bijbel: heiliging,

waardige levenswandel en vullen met de Heilige Geest. Niet de Tao -geest of energie maakt gezond, maar de Heilige Geest is het die levend maakt: Joh. 6:63, 1 Kor. 12:11, 2 Kor. 3:17, Gal. 5:16, 1 Joh. 5:6.

Dooft de Geest niet uit, veracht de profetieën niet, maar toetst alles en behoudt het goede. Onthoudt u van alle soort van kwaad. En Hij, de God des vredes, heilige u geheel en al, en geheel uw geest, ziel en lichaam moge bij de komst van onze Here Jezus Christus blijken in alle delen onberispelijk bewaard te blijven. Die u roept, is getrouw; Hij zal het ook doen (1Tess. 5:19-23).



Gerard Feller, augustus 2013.

Bijbelse weerlegging

- Feller, Gerard, Tovenars van de 20/21ste eeuw, Gideon. (niet meer verkrijgbaar; wel zijn enige relevante artikelen nog beschikbaar op de website van Promise.
- <http://www.stichting-promise.nl/artikelen/lichaamswerk-occultisme-en-genezing/touch-for-health.htm>
- <http://www.stichting-promise.nl/artikelen/lichaamswerk-occultisme-en-genezing/edukinesiologie.htm>
- <http://www.stichting-promise.nl/artikelen/bewustzijnsveranderende-technieken-en-methodes/emdr.htm>
- <http://www.stichting-promise.nl/artikelen/magnetisme-en-kosmische-energie/quantum-touch.htm>
- <http://www.stichting-promise.nl/artikelen/taoistische-methodes/klasseke-acupunctuur.htm>
- Feller, Gerard, *Tussen waan en werkelijkheid*, 2011.
- Ven, R.van de, *Genezing uit het oosten?* Uitg. Voorhoeve Utrecht, 2011.
- Matzken, R.H., *New Age handboek*. Buijten & Schipperheijn, Amsterdam, 1991.

Wetenschappelijke weerlegging

- Swenson, D.X., *Thought Field Therapy: Still searching for the quick fix*. Skeptic7(4): 60-65, 1999.
- Englebretsen, G. *The filling of scholarly vacuums*. Skeptical Inquirer 21(4): 57-59, 1995.
- Sakai, C. et al., Thought Field Therapy clinical applications: Utilization in an HMO in behavioral medicine and behavioral health services. *Journal of Clinical Psychology*, 57, 1215-1227, 2001.
- "Can We Really Tap Our Problems Away?" (Kritische beschouwing over Thought Field Therapy en Emotional Freedom Techniques), Brandon A. Gaudiano en James D. Herbert, Ph.D. *Skeptical Inquirer* magazine, Volume 24 nummer 4, juli/augustus 2000.
- Naninga, Rob, *Postacademische Tovertherapie*, *Skepter* 18 (1), 2005 en *Klop je problemen weg*, *Skepter* 23 (1), 2010.
- Engelhard, Iris M., Marcel A. van den Hout et al. . Eye movements reduce vividness and emotionality of 'flash-forwards'. *Behaviour Research and Therapy*, 48, 442-447, 2010.
- Lilienfeld, S.O., and J.M. Lohr.. Thought Field Therapy practitioners and educators sanctioned. *Skeptical Inquirer* 24(2): 5, 2000.

Hoe ga ik om met goddelijke Bidden voor ge- van zieken

In de twee vorige artikelen is gesproken over degenen die zelf ziek zijn, en hoe men als zieke met de ziekte om kan gaan en hoe men zich kan uitstrekken naar goddelijke genezing. Uiteraard zal de zieke daarbij ook voor zichzelf bidden om genezing. Maar de zieke kan ook gebed van ande-

ren vragen. We zullen daarom ook nog aandacht besteden aan het (zich willen uitstrekken naar het) bidden voor zieken, dus bidden ten behoeve van anderen. Daarbij kunnen we onderscheiden het 'bidden voor zieken' als zodanig, dat voor elke christen een opdracht is voor zover de Heilige

Geest dat leidt, en anderzijds de specifieke genezingsbediening (gebedsbediening voor genezing van zieken) die sommige broeders en zusters van de Heer hebben ontvangen (1 Kor. 12:9), net zoals andere gelovigen een specifieke profetische of apostolische bediening kunnen hebben.



We zullen eerst gaan kijken naar de Here Jezus Zelf, want Hij is behalve onze Redder ook onze Heelmeester en ons grote Voorbeeld, ook wat betreft het bidden voor en genezen van zieken. Wij mogen als kinderen van God immers in Zijn voetstappen wandelen. Jezus gaf Zijn volgelingen de opdracht om in Zijn naam boze geesten uit te drijven en zieken de handen op te leggen ter genezing.

Wat was het 'geheim' van Jezus?

1. Jezus was zonder zonden. "Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan meevoelen met onze zwakheden, maar een, die in alle dingen op gelijke wijze als wij is verzocht geweest, doch zonder te zondigen" (Hebr. 4:15*). Hij had daarom een volmaakte relatie met God, Zijn hemelse Vader.
2. Jezus was vol van de Heilige Geest. Twee belangrijke tekstplaatsen, allereerst Luc. 4: 18 en 19: "De Geest des Heren is op Mij, daarom, dat Hij Mij gezalft heeft, om aan armen het evangelie te brengen; en Hij heeft Mij gezonden om aan gevangenen loslating te verkondigen en aan blinden het gezicht, om verbrokenen heen te zenden in vrijheid, om te verkondigen het aangename jaar des Heren". En ook Hand. 10: 37 en 38: "Gij weet van de dingen, die geschied zijn door het gehele Joodse land, te beginnen in Galilea, na de doop, die Johannes verkondigde, van Jezus van Nazareth, hoe God Hem met de Heilige Geest

genezing? (3)

nezing



Uiteraard zal de zieke daarbij ook voor zichzelf bidden om genezing.

- en met kracht heeft gezalfd. Hij is rondgegaan, weldoende en genezende allen, die door de duivel overweldigd waren; want God was met Hem”.
3. Jezus bad veel. “En het geschiedde in die dagen, dat Hij naar het gebergte ging om te bidden, en Hij bracht de nacht door in het gebed tot God” (Luc. 6:12). Het gevolg is te lezen in de verzen 18 en 19: “.. (zij) die gekomen waren om Hem te horen en genezen te worden van hun ziekten; en die gekweld werden door onreine geesten werden genezen. En de gehele schare trachtte Hem aan te raken, omdat er kracht van Hem uitging en Hij allen genas”.

4. Jezus was steeds afhankelijk van Zijn hemelse Vader. Jezus deed alleen wat Hij de Vader zag doen. Hij deed dus niets op eigen initiatief. Hij zocht alleen de wil van Zijn Vader. Jezus zei: “Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, de Zoon kan niets doen van Zichzelf, of Hij moet het de Vader zien doen; want wat deze doet, dat doet ook de Zoon evenzo. Want de Vader heeft de Zoon lief en toont Hem al wat Hij Zelf doet” (Joh. 5: 19, 20a).
5. Jezus was met ontferming en barmhartigheid bewogen. Matt. 14:14 zegt:

“En toen Hij uit het schip ging, zag Hij een grote schare, en Hij werd met ontferming over hen bewogen en genas hun zieken”. En in Marc. 1: 41 en 42 lezen we: “En met barmhartigheid bewogen, strekte Hij zijn hand uit, raakte hem (een melaatse man) aan en zei tot hem: Ik wil het, word rein! En direct verliet hem de melaatheid en hij werd rein”.

Opdracht aan de gelovigen

Jezus heeft ook aan Zijn volgelingen de opdracht tot (bidden voor) genezing gegeven! Allereerst kunnen we denken aan de 12 discipelen. “Toen riep Hij de twaalf samen en gaf hun macht en gezag over



alle boze geesten en om ziekten te genezen. En Hij zond hen uit om het Koninkrijk Gods te verkondigen en genezingen te doen” (Luc. 9: 1 en 2), en “Zij gingen heen en trokken de dorpen langs, overal het evangelie predikende en genezingen doende” (vers 6). Ook Matt. 10:8 spreekt ervan: “Geneest zieken, wekt doden op, reinigt melaatsen, drijft boze geesten uit. Om niet hebt gij het ontvangen, geeft het om niet”.

Vervolgens gaf Jezus de opdracht aan de 70 (zie Luc. 10:1). In vers 9 lezen we: “... geneest de zieken, die er zijn, en zegt tot hen: Het Koninkrijk Gods is nabij u gekomen”. Ook de apostelen (Hand. 5:12) zoals Petrus en Paulus handelden in de autoriteit van de Naam van Jezus. In Hand. 5:15 is te lezen, dat zieken zelfs in de schaduw van Petrus genazen, en dat God buitengewone krachten deed “door de handen van Paulus zodat ook zweetdoeken en gordeldoeken van zijn lichaam aan de zieken gebracht werden en hun kwalen van hen weken en de boze geesten uitvoeren” (Hand. 19: 11 en 12). Wat voor de discipelen en apostelen van toen gold, is ook in deze tijd van toepassing voor degenen, die in Jezus Christus geloven, Hem willen volgen en vol zijn van de Heilige Geest. Helaas zijn veel gelovigen zich daar niet altijd goed van bewust. Daarom is het van groot belang dat Gods Woord, zeker op dit punt, meer aandacht krijgt en serieus wordt genomen. De Here Jezus zegt in Marc. 16: 17 en 18: “Als tekenen zullen deze dingen de gelovigen volgen: in Mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven, in nieuwe tongen zullen zij spreken, slangen zullen zij opnemen, en zelfs indien zij iets dodelijks drinken, zal het hun geen schade doen; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen genezen worden”. We mogen ons dagelijks beschikbaar stellen en ons laten leiden door de Heilige Geest, en in geloof en gehoorzaamheid handelen, ook in het bidden voor genezing van zieken in de Naam van Jezus. Want *Zijn* overwinning aan het kruis van Golgotha is de basis voor genezing. ‘In Jezus’ Naam’ bij het bidden voor zieken moet uiteraard niet als stopwoord of cliché of een soort magische formule gebruikt worden, maar als wij door de leiding van de Heilige Geest ervaren dat Hij ons de autoriteit daartoe geeft (uiteraard wordt in algemene zin met ‘bidden in Jezus’ Naam’ uitgedrukt dat wij erkennen dat wij tot God mogen naderen op grond van het volbrachte werk van Jezus op het kruis van Golgotha).

Volgelingen van de Here Jezus dienen te bedenken, dat zij vertegenwoordigers van Jezus Christus op aarde zijn en zich beschikbaar mogen stellen voor de Heilige



Geest, en zich ernaar mogen uitstrekken een kanaal te zijn van (o.a. de genezende kracht van) de Heilige Geest. Het gaat er niet om wat de gelovige zelf kan, maar wat de Heilige Geest kan doen *in en door* ons. Dus niet de gelovigen zelf hebben een gave van genezing, maar het gaat om de gaven van genezingen van de Heilige Geest (zie 1 Kor. 12:9).

Voorwaarden voor het bidden om genezing

(en voor het zich uitstrekken naar een gebedsbediening voor genezing van zieken)

- Het is nodig om een gedegen kennis te hebben van het Woord van God.

Daarom is het goed om regelmatig, liefst dagelijks, de Bijbel te lezen, te bestuderen en te overdenken, waardoor de Heilige Geest onze gedachten kan vernieuwen en ons geloof, ook in genezing, kan versterken. Dan gaan we (leren) denken zoals Jezus dacht over genezing, en bidden zoals Hij bad voor zieken en gebondenen.

- Besef hebben van de grootsheid van de overwinning van Jezus aan het kruis van Golgotha en Zijn opstanding uit de dood is van groot belang voor het geloof in de kracht van God, ook tot genezing. Immers Jezus is de grote overwinnaar over elke macht (ook



Ook in de Bijbel zien we voorbeelden waarbij genezing niet of niet direct optrad.

- ziektemachten) uit het rijk der duisternis, en zelfs over de dood (Ef. 1: 20 en 21).
- Geloof in de absolute autoriteit van de Heer Jezus Christus. "Hij heeft de overheden en machten ontwapend en openlijk tentoongesteld en zo over hen gezegevierd" (Kol.2:15). Hij zit nu op de troon aan de rechterhand van God (Kol. 3:1 en Hebr. 10:12) en heeft alle macht in hemel en op aarde (Matt. 28:18).

- Geloof in bovennatuurlijke genezing door de gaven van genezingen van de Heilige Geest. De Bijbel spreekt veel over geloof. Enkele teksten: "U geschiede naar uw geloof" (Matt. 8:13, 9:29), "Want voorwaar, Ik zeg u, indien gij een geloof hebt als een mosterzaad, zult gij tot deze berg zeggen: Verplaats u van hier daarheen en hij zal zich verplaatsen en niets zal u onmogelijk zijn" (Matt. 17:20), "Jezus zei tot haar: Heb Ik u niet gezegd, dat gij, indien gij gelooft, de heerlijkheid Gods zien zult?" (Joh. 11:40).
- Het is van groot belang een intensief gebedsleven (inclusief voorbede) te

hebben, opdat de gelovige de stem van God kan verstaan en zich kan laten leiden door de Heilige Geest. De Heilige Geest vraagt u bijvoorbeeld om naar iemand toe te gaan en voor die persoon te bidden. Dan mag u geloven, dat God iets gaat doen. Net zoals Jezus niets op eigen initiatief deed, behoren wij in diepe afhankelijkheid van de Heilige Geest te leven. Als we de evangeliën lezen, dan zien we dat Jezus op steeds verschillende manieren genezing bracht. Het gaat dus nooit om een methode. Als iemand een methode gebruikt, zegt hij of zij als het ware tegen de Heilige Geest: "Ik heb Uw leiding niet nodig". In dat geval trekt de Heilige Geest Zich terug, en er zal geen kracht zijn om te genezen.

- Zuiverheid en oprechtheid in motivatie. Er mag dus geen sprake zijn van dienen van eigenbelang. God kijkt naar ons hart.
- Liefde voor God en de Here Jezus, en het oprechte verlangen om alleen Zijn wil te doen. Het gaat om Gods eer.
- Vorming van Gods karakter in ons. Denk o.a. aan Gods liefde en bewogenheid voor de mens in nood. Er dient een verlangen te zijn dat mensen gezond zijn en dat het je pijn doet als iemand ernstig ziek is en lijdt, zodat je a.h.w. vanzelf voor die zieke gaat bidden. Hebben wij die liefde en bewogenheid voor onze naaste? Zonder dat zal er niet veel gebeuren.

Het is een hele rij van voorwaarden, die ons zouden kunnen ontmoedigen. Immers wij ervaren niet altijd liefde en bewogenheid voor onze naaste en ook niet altijd voor onze zieke naaste. Maar wij mogen erom bidden, ook om meer geloof. Als wij eerlijk zijn en ons afhankelijk opstellen van de Heilige Geest, zal gaandeweg meer van de Heilige Geest in ons leven gaan doorwerken. We hoeven niet per se foutloos te zijn om door God gebruikt te kunnen worden. Als we maar bruikbaar willen zijn.

Enkele aandachtspunten bij het bidden voor zieken

- Genezing is geen doel op zichzelf. Het gaat erom dat God verheerlijkt wordt, en dat de genezing een plaats heeft in het geheel van Gods plan met iemands leven, namelijk het gelijkvormig worden aan het beeld en het karakter van Jezus.
- Gods liefde is de drijfveer voor genezing. Het gaat dus om bewogenheid (dit is overigens wat anders dan iemand zielig vinden), aandacht en liefde voor de zieke. Daarbij gaat het niet alleen om het lichamelijke,





Enkele hoofdpunten uit ‘Hoe ga ik om

Omdat de drie artikelen (waarvan twee in de vorige nummers van Promise) over ‘Hoe ga ik om gaan met goddelijke genezing?’ heel wat informatie bevatten, zijn hieronder enkele hoofdpunten als een soort samenvatting weergegeven.

Door de zondeval heeft de geestelijke dood, dat is het gescheiden zijn van God, zijn intrede in de mensheid gedaan. En als gevolg van de zonde zijn ook ziekte en zelfs de dood in de schepping en in de mens gekomen. Omdat God de mensheid wilde redden en met Zich wilde verzoenen, gaf Hij Zijn eniggeboren Zoon Jezus Christus om voor onze zondesschuld te sterven. Jezus heeft de straf op onze zonden gedragen en dáárdoor heeft Hij de oorzaak, de wortel van ziekte, ook weggenomen. Het is van belang om deze samenhang te zien. De duivel, die door Jezus is overwonnen, heeft in beginsel geen recht meer om ons ziek of gebonden te laten zijn. Daarom mogen we ziekte als een vijand beschouwen en bestrijden. Onze zonden zijn immers vergeven, en daarmee is de rechtskracht van de ziekte vervallen. Jezus was daartoe geopenbaard, en gezalfd met de Heilige Geest, om de werken van de duivel te verbreken (1 Joh. 3:8), en om goed te doen en te genezen allen, die door de duivel overweldigd waren; want God was met Hem (Hand. 10:38). Immers God wil ons vergeven en wil ons totale herstel (Ps. 103:2 en 3; Jes. 53: 4 en 5), namelijk genezing van zowel onze geest als onze ziel als ons lichaam. Wij mogen ons daarnaar uitstrekken. En we mogen ook weten dat God kàn genezen. Denk maar aan de vele genezingen, die Jezus en ook Zijn discipelen en de apostelen gedaan hebben door de kracht van de Heilige Geest.

Maar het is wel heel belangrijk dat *wij* geloof hebben in de almacht en kracht van God, want “zonder geloof is het onmogelijk Hem welgevallig te zijn” (Hebr. 11:6). Geloven is zonder aanschouwen (Hebr. 11:1) zich in vertrouwen en verwachting openstellen voor wat God allemaal wil en kan geven (op Zijn tijd), ook al hebben we geen zintuiglijk of rationeel bewijs! En dat geloof is nodig voor het verwachten van een bovennatuurlijk ingrijpen van God, want zonder geloof zullen we geen wonderen meemaken. Door geloof geven we God de ruimte om Zijn macht te tonen.

Als (nog) natuurlijke mensen zoeken we vaak eerst de lichamelijke genezing. Maar soms blijft die (nog) uit. Dat kan diverse oorzaken hebben. Bijvoorbeeld niet-vergevingsgezindheid, het vasthouden van wrok of bitterheid. Ook kan het een gevolg zijn van een gebrek aan kennis van Wie God is, en wat Zijn karakter is. Of door het niet ten volle tot ons laten doordringen van de waarheid en de heerlijkheid van het Woord van God, met al de beloften die God in Zijn Woord heeft gegeven, en een gebrek aan besef van de autoriteit van de naam van Jezus die ons gegeven is. Jezus heeft immers alle macht in hemel en op aarde (Matt. 28:19a). Hij is de grote Overwinnaar in de geestelijke wereld. Hij overwon elke macht van satan (Kol. 2:15), dus ook elke ziektemacht.

Ook al wil God ons lichaam genezen, we moeten het verlangen naar lichamelijke genezing niet stellen boven genezing van de innerlijke mens, dus onze geest en ziel. Immers de allergrootste

maar om de gehele mens, dus naar geest, ziel en lichaam. (God houdt Zich wel aan Zijn eigen wetten en voorwaarden, waardoor Hij soms nog niet kan genezen, bijvoorbeeld omdat iemand wrok en bitterheid vasthoudt en niet wil vergeven. En soms kan Hij een situatie van ziekte gebruiken tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk wanneer mensen tot geloof komen als zij zien hoe een gelovige omgaat met zijn of haar ziekte (denk bijv. aan Joni Aereckson-Tada)). Uiteraard mag men nooit concluderen dat God niet van iemand houdt als die persoon (nog) niet is genezen.


- Het is belangrijk om het geloof op te bouwen door prediking, kennis van het Woord, lofprijs en aanbidding. Dan is men ook meer op Jezus Christus, de Geneesheer, gericht. Ook zijn getuigenissen en goede onderlinge relaties van belang.
- Iemand kan uiteraard alleen voor anderen bidden als hij of zij zelf een goede relatie heeft met de Here Jezus en geleid wordt door de Heilige Geest.
- Het is van belang om aan de zieke te vragen wat het concrete probleem van hem of haar is. Dat maakt het gebed meer specifiek, en dat activeert het



geloof. Vraag eventueel ook naar de diepere oorzaak van die problemen want lichamelijke kwalen hebben vaak te maken met geestelijke achtergronden.

- Het hangt o.a. van de oorzaak van de ziekte af hoe er gebeden kan of moet worden. In de ene situatie moet eerst een boze geest worden uitgedreven of

een vloek verbroken worden, in een ander geval moet eerst een zonde beleden worden voordat voor genezing gebeden kan worden (Jak. 5:16). In weer andere situaties kan de zieke door gebed vertroost, bemoedigd en gezegend worden.

- Ook kan per situatie de vorm van het gebed verschillen. In het gedeelte van 

met goddelijke genezing?’

genezing betreft de genezing van ons zondige, gebroken hart. En de genezing van dat hart, dat innerlijk, gaat beginnen als we ons (opnieuw) bekeren en ons laten reinigen door het bloed van Jezus, en naar Gods Woord en God Zelf gaan verlangen. Als wij ons in gehoorzaamheid laten leiden door de Heilige Geest (de Geest van heiliging en genezing), en ons leven stap voor stap verder geheiligd wordt en meer vervuld wordt met de Heilige Geest, dan zal ook steeds meer de genezende kracht van God(s Koninkrijk) in ons innerlijk en ook in ons lichaam, dat een tempel van de Heilige Geest mag zijn, gaan doorwerken. En dan zal er vroeger of later genezing komen, zowel van bijvoorbeeld trauma's als van lichamelijke ziekten. Immers genezing is een onderdeel van de totale verlossing!

Er dient een groot verlangen te zijn om God van harte zoeken. Het gaat vooral om het kennen van God Zelf, en dan zullen we door de Heilige Geest ook ontdekken hoe Gods Vaderhart bewogen is over onze nood en die van onze medemens, en dat Hij zo graag wil dat wij genezen! Als we dat gaan beseffen, dan werkt dat al genezend!

Omgaan met ziekte, en het verlangen en zoeken naar goddelijke genezing is altijd een geestelijke strijd. We dienen daarbij een middenweg te zoeken tussen twee extremen, namelijk zich helemaal niet of niet meer naar goddelijke genezing uitstrekken, dus passief berusten in de situatie van ziekte enerzijds, en het dwangmatig zoeken naar en claimen van lichamelijke genezing met behulp van een of andere 'succesformule' voor genezing anderzijds. Bij ziekte mogen we steeds geloven dat genezing door de kracht

van de Heilige Geest mogelijk is. Dat mag op een ontspannen wijze in totale overgave aan de Heer gebeuren, in de wetenschap dat God alles in handen heeft. We hoeven niet passief te berusten in een situatie. We mogen dus in geloof blijven volharden. Volharding laat zien dat we God serieus nemen. Verwacht veel van God! Hoofdzaak is echter de vrede met God, het je geborgen weten in God. Het is de vrede van en met God, die alle verstand, en alle angst en pijn te boven gaat. Zoek vooral de Geneesheer, en niet zozeer de genezing. Het kennen van God(s wezen) is ware innerlijke genezing. Genezing ontstaat door te leven in de tegenwoordigheid van God. Gods tegenwoordigheid is belangrijker dan de genezing zelf. De ware genezing is de bekering en heiliging, en een verlangen naar en liefhebben van God.

Jezus heeft ons als Zijn volgelingen de opdracht gegeven om in Zijn naam boze geesten uit te drijven en zieken de handen op te leggen ter genezing (Marc. 16: 17 en 18). Het is dus van belang om te kijken naar de Here Jezus Zelf, want Hij is behalve onze Redder ook onze Heelmeester en ons grote Voorbeeld, ook wat betreft het bidden voor en genezen van zieken. Wij mogen als kinderen van God immers in Zijn voetstappen wandelen. Net als Hij dienen dan ook wij vol te zijn van de Heilige Geest en in afhankelijkheid door die Geest geleid te worden. We mogen ons dagelijks beschikbaar stellen en in geloof en gehoorzaamheid handelen, ook in het bidden voor genezing van zieken in de Naam van Jezus. Want Zijn overwinning aan het kruis van Golgotha is en blijft de basis voor genezing.

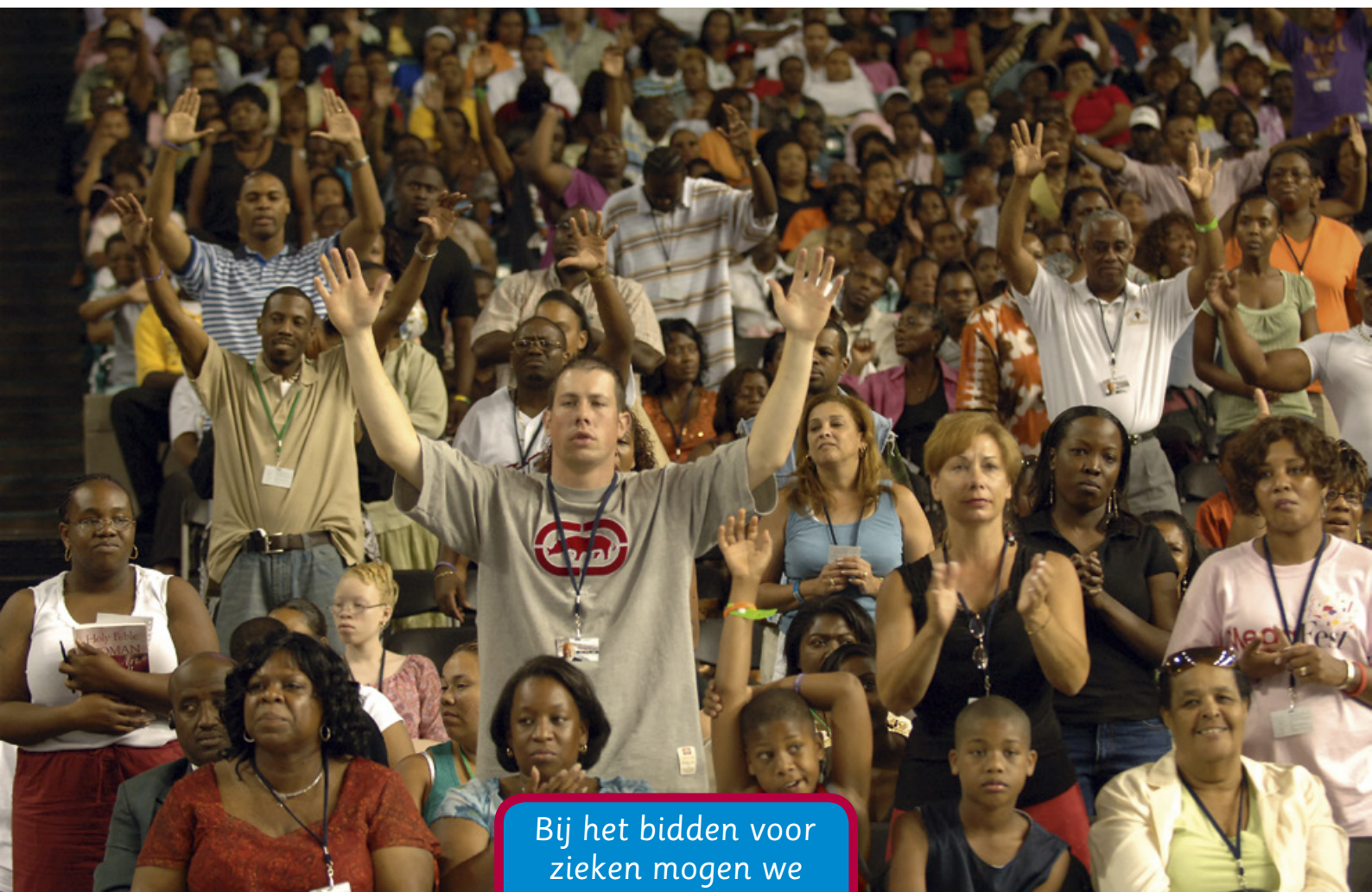


Jak. 5 wordt gesproken over gebed met daarbij het zalven met olie. In andere gevallen zal gebeden worden zonder het zalven met olie, maar wel met handoplegging. De kracht van het gebed is overigens niet afhankelijk van de lengte ervan, maar van geloof. Soms wordt niet eens een gebed (bijv.

waarbij de Heer om hulp en genezing gevraagd wordt) uitgesproken, maar is sprake van een bevel omdat iemand onder leiding van de Heilige Geest ervaart dat hij dat met autoriteit, met volmacht in de Naam van Jezus mag doen. Pas dus ervoor op dat een bediening nooit een routinezaak

wordt, want dan is men niet meer in afhankelijkheid van de Heer bezig!

- Als men zich wil gaan uitstrekken naar het bidden voor genezing, kan men uiteraard beter eerst beginnen met het bidden voor kleine problemen, en dus niet gelijk bidden voor genezing van ernstige zieken.



Bij het bidden voor zieken mogen we niets 'claimen', noch van God noch van de zieke.

- Soms moet men niet om genezing bidden als men mag aannemen, dat iemand, bijvoorbeeld vanwege hoge leeftijd, naar de Heer zal gaan. Men kan dan beter bidden voor bijvoorbeeld innerlijke rust en vrede bij het sterven. Let dus altijd op de persoonlijke omstandigheden van iemand, en wees gevoelig voor de Heilige Geest en voor wat Gods plan met die persoon kan zijn of is.
- Bij het bidden voor zieken mogen we niets 'claimen', noch van God noch van de zieke. We mogen het probleem in geloof bij God brengen, en het bij Hem laten. Er kan eerst nog innerlijke genezing nodig zijn. Dus niet krampachtig (direct) genezing verwachten. Ook in de Bijbel zien we voorbeelden waarbij genezing niet of niet direct optrad. Zo schrijft Paulus in 2 Tim. 4: 20, dat hij Trofimus te Milete ziek heeft achtergelaten. Soms is sprake van een genezingsproces dat enige tijd kan duren voordat een totale genezing is ingetreden. Verkijkt u zich dus niet alleen op directe wonderen en tekenen, maar let ook op innerlijk herstel. Heel belangrijk is erop te wijzen dat men bovenal God de Vader en Jezus moet zoeken. Immers het is mogelijk dat

er bij bijvoorbeeld genezingsdiensten verkeerd gerichte verwachtingen zijn, omdat men vooral voor de genezing komt, en te weinig beseft, dat men bovenal God moet zoeken met heel het hart.

Zalven met olie

Heel bekend is het gedeelte uit Jak. 5: 14 t/m 16, dat spreekt over het zalven met olie. "Is er iemand bij u ziek? Laat hij dan de oudsten der gemeente tot zich roepen, opdat zij over hem een gebed uitspreken en hem met olie zalven in de naam des Heren. En het gelovige gebed zal de lijder gezond maken, en de Here zal hem oprichten. En als hij zonden heeft gedaan, zal hem vergiffenis geschonken worden. Belijdt daarom elkaar uw zonden en bidt voor elkaar, opdat gij genezing ontvangt. Het gebed van een rechtvaardige vermag veel, doordat er kracht aan verleend wordt". De olie is een uitbeelding, een symbool van de aanwezigheid en kracht van de Heilige Geest. In de laatste jaren is er, ook in zgn. 'traditionele' kerken, meer

belangstelling voor het bidden voor zieken en het zalven met olie, de 'ziekenzalving' genoemd. Er zijn voorbeelden bekend waarbij wonderbaarlijke genezingen hebben plaatsgevonden. Maar ook al wordt ziekenzalving niet altijd gevolgd door genezing, men blijkt het innerlijk toch als zegenrijk te ervaren. Voor het onderwerp ziekenzalving verwijzen wij naar o.a. het boek van Mart-Jan Paul (Handoplegging en ziekenzalving) en het artikel van Willem Jan Pijnacker Hordijk (Garantie op genezing (?)).

Nog enkele algemene opmerkingen bij het bidden voor zieken

Het bidden voor zieken zal normaliter ingebed zijn in de pastorale begeleiding van zieken (daarnaast kunnen uiteraard ook vrienden en familieleden bidden of voorbede voor de zieke doen) in de plaatselijke gemeente. In het pastoraat is het van belang dat men meeleeft en meevoelt met de zieke, en niet om vanuit de verte allerlei adviezen toe te roepen, maar om bij die ander te gaan zitten en te luisteren. Geef ruimte voor het uiten van klachten en gevoelens van boosheid en wanhoop. Men kan beter zwijgen of meehuilen in de nood van die ander en 'alleen maar' bij die ander zijn, dan een aantal Bijbeltek-





sten over iemand 'uitstorten'. Troost bij het verwerken van de situatie van ziekte en pijn is in eerste instantie vaak belangrijker dan de oplossing.

Er kunnen diverse gaven nodig zijn bij het toepassen van de gave van genezing: bijvoorbeeld de gave van kennis en wijsheid, het onderscheiden van geesten (om te weten wat er precies aan de hand is en wat de oorzaak zou kunnen zijn), en eventueel een profetisch woord voor de zieke. Bij het bidden voor genezing is geloof nodig. Hoe intiemer de relatie van een gelovige met de Heer is, des te meer geloof en autoriteit men bij het bidden voor een zieke zal ervaren en des te beter men weet of de Heer in een concreet geval zal genezen. Een vraag, die wel eens gesteld wordt, is:

"Wie moet(en) geloof hebben? De zieke, de bidder of beiden?" Het gaat om een totaal van het geloof van zowel de bidder als de zieke, en soms ook van vrienden, familie en leden van de gemeente. De ene keer is er heel veel geloof van de bidder en minder geloof van de zieke, een andere keer is het misschien net andersom. Daarom mag men nooit iemand van ongelof beschuldigen als iemand nog ziek blijft. Als iemand te weinig geloof zou hebben, dan mogen we die ander juist bemoedigen teneinde zijn of haar geloof op te bouwen en te laten groeien. Immers ons geloof is niet op het niveau van Jezus, en dus mag ons geloof nog toenemen. Wees dus niet teleurgesteld als er na uw gebed nog niets bij die ander veranderd is of lijkt te zijn. Soms wordt de genezing pas later zicht-

baar. Overigens kan er soms ook sprake zijn van een spontane genezing, nadat de zieke een ander vergeven had. Soms is volhardend gebed nodig. Pas het evangelie niet aan bij uw ervaringen, maar pas uw ervaringen aan bij het (geloof in de kracht van het) evangelie.

Waar kan voor zieken gebeden worden? In beginsel hoort gebed om genezing in de eigen lokale gemeente plaats te vinden. Daarom is het zo van belang om lid te zijn van een plaatselijke gemeente, die soms wel eens een 'heel'makende of helende gemeenschap genoemd wordt. Het is een deel van het universele Lichaam van Christus. Uiteraard mag men ook thuis (in eigen kring zoals gezin of vrienden) voor zich laten bidden. In Jak. 5 gaat het over een zieke, die vanwege de ziekte niet in staat is naar de gemeente te komen. En wanneer men in de eigen gemeente niet om gebed voor genezing zou kunnen vragen, kan men Gods leiding zoeken en in overleg met de leiding van de eigen gemeente naar een andere samenkomst gaan, waar wèl voor genezing gebeden wordt. Ook kan men gaan naar zgn. 'healing rooms' waarvan er in ons land ca 20 zijn (o.a. in Den Haag en Zeewolde). Daar wordt door een team van bijv. 3 personen gebeden om openbaring over de situatie van de zieke en om genezing.

Bij het bidden om genezing voor zieken gaat het om een opdracht, die volgelingen van Jezus mogen uitvoeren. Daarbij is het van het grootste belang om persoonlijk geleid te worden door de Heilige Geest. Hierdoor wordt voorkomen dat men in de volgende twee uitersten vervalt. Enerzijds de 'fout' om genezing aan te praten terwijl de patiënt daar geestelijk nog niet aan toe is, of krampachtig gericht zijn op het verwachten van resultaten van het bidden voor zieken. Anderzijds de 'fout' om 'slechts' te troosten, maar goddelijke genezing als mogelijkheid te vergeten, of door gebrek aan geloof of vrijmoedigheid het niet aan te durven om te bidden voor genezing en om handen op te leggen.

Bij het bidden om genezing moet men steeds beseffen, dat de gaven van genezingen niet van de gelovigen zijn, maar de gaven van de Heilige Geest, die aan de gelovigen zijn toevertrouwd, en waarmee nauwgezet moet worden omgegaan. We dienen daarom een grote fijngevoeligheid voor de leiding van de Heilige Geest te hebben. Immers hoe dichter iemand met de Heer leeft, des te meer Hij door de Heilige Geest kan laten weten wat Hij door de gelovige doen wil. Tenslotte moet steeds bedacht worden, dat het zoeken van de Geneesheer belangrijker behoort te zijn dan het zoeken van



de genezing zelf. Immers als je Jezus in je leven hebt, dan heb je in principe alles.



Piet Guijt, juli 2013**

* Steeds is de NBG-vertaling gebruikt

** Deze reeks van drie artikelen over hoe om te gaan met goddelijke genezing is een bewerking en uitbreiding van een lezing over goddelijke genezing, die de auteur eerder heeft mogen houden op een Profetische Vormings- en Toerustingsdag van de Stichting E.Ch.O., gevestigd te Zoetermeer.

Literatuur o.a.:

- Broekman, Bart, *Gebed voor zieken: zaak van de gemeente*, CV Koers, februari 2003.
- Bronsveld, Peter, *Basisstudie Goddelijke genezing*, Kracht van Omhoog, nr. 10, 1984.
- Bruijne, Peter de, *Als God geneest, ge-*

beurt er meer!, Opwekking Magazine, 2003.

- Dam, dr. W.C. van, *Mensen worden bevrijd*, Kok, Kampen, 1985.
- Goedhart, Kees, *Wat genezing in de weg kan staan*, Opwekking Magazine, 1997.
- Kraan, K.J., *'Opdat u genezing ontvangt'*: Handboek voor de dienst der genezing. Gideon, Hoornaar, 1974.
- Lake, John G., *Diary of God's General, Excerps from the Miracle Ministry of John G. Lake*, Harrison House, Tulsa, 2004.
- MacNutt, Francis, *Genezing, lichame-lijk, geestelijk, psychisch. De kracht van het geloof*, Novapress, Laren, z.j..
- Osborn, T.L., *Geneest de zieken*, Den Haag, z.j..
- Osborn, T.L., *Genezing door Christus*, Gazon Uitgeverij, Den Haag, z.j..
- Ouweneel, Willem J., *Geneest de zieken! Over de bijbelse leer van ziekte, genezing en bevrijding*, Medema, Vaassen, 2003.
- Paul, M.J., *Vergeving en genezing: ziekenzalving in de christelijke gemeente*, Boekencentrum, Zoetermeer, 1997.
- Paul, Dr. Mart-Jan, *Handoplegging en ziekenzalving, Bijbelstudies over omgaan met ziekte*, Ark Media, 2011.
- Pijnacker Hordijk, drs. W.J.A., *Garantie op genezing(?)*. In: Promise nr. 4, okt. 2011.
- Price, C.S., *Geloof, gave van God*, Gideon, Hoornaar, z.j..
- Prince, Derek, *Gods plan voor genezing van ons lichaam*, basisstudie op Internet.
- Prince, Derek, *Drie maal daags. Gods Woord als medicijn voor je lichaam*, DPM Nederland, Beverwijk, 2009.
- Prince, Derek, *Gods Woord geneest*, DPM Nederland, 2012.
- Roberts, Oral, *Als u zoekt naar genezing, doe dan deze dingen*, Stichting Volle Evangelie Zending, Den Haag, 1957.
- Ruiters, T.J. de, *Onderwijs uit de Bijbel over Goddelijke Genezing*, (<http://home.telfort.nl/tdruiter/genezing.htm>)
- Sapp, Roger, *Geheimen van de Genezingsbediening*, Herstel, juli 2002.
- Sinke, Dineke, *Een 'zieke' kijk op gebedsgenezing*, CV Koers, februari 2003.
- Stichting Evangelisch Werkverband, *Genezing en bevrijding in de Kerk*, Actueel, najaar 2004.
- Vries, Harmen U. de, *Bid tot de Heer, geef plaats aan de arts*, Kok, Kampen, 2007.
- Zijlstra, Jan, *50 hindernissen op de weg naar genezing (en hoe deze hindernissen te overwinnen)*, De Levensstroom, Leiderdorp, 2000.
- Zijlstra, Jan, *Kanalen van genezing*, De Levensstroom, Leiderdorp, 2006.

Pastorale Studiedag: Lichaamstaal



Deze studiedag wordt DV gehouden op 13 Oktober te Oudewater In de christelijke hulpverlening kan vaak op een betere effectieve wijze gebruik gemaakt worden van een gedegen kennis van lichaamstaal. Dit kan als de therapeut of pastoraal werker eerder de 'microsignalen' van cliënten opmerkt en deze beter leert te observeren. Voor de cliënt is dit van belang omdat hij/zij daardoor instaat is zichzelf beter te leren kennen en bovendien handvaten krijgt voor een betere communicatie en omgaan met emoties.

Onderzoekers als Mehrabran en Birdwhistell hebben aangetoond, dat ongeveer 80% van alle communicatie via de 'non-verbale kanalen' van stemnuances, veranderingen van houdingen en onwillekeurige bewegingen van het lichaam plaatsvindt. Is dit ook een bijbels gegeven? Wordt de zeggingskracht van Gods woord niet vaak ontkracht door christenen, waar dit woord nauwelijks doorgewerkt heeft in hun eigen ziel en lichaam? Of is aandacht voor lichaamstaal alleen een gevaar, dat de mensen er nog meer toebringt zich anders voor te doen, een betere uitstraling te krijgen, waardoor men meer kan 'scoren' in de wereld van macht en aanzien. Op deze dag willen we een korte aanzet geven om lichaamstaal een 'uitgebalanceerde plaats' te geven binnen het bijbelse mensbeeld. Lichaamstaal is de taal van het lichaam en omvat iedere bewuste of onbewuste beweging van het lichaam of deel daarvan, waarmee het een emotionele boodschap overbrengt naar zijn omgeving.

Op deze dag komen veel facetten van lichaamstaal aan de orde, o.a. hoe we omgaan met ruimtes, mimiek, intonatie, gebaren, houding en beweging welke implicaties dit heeft in de begeleiding en hoe we het praktisch door middel van oefeningen kunnen aanwenden. Hoe ging Jezus met lichaamstaal om? Hoe kunnen we lichaamstaal in dienst stellen van onze christelijke hulpverlening? Naast de theorie bestaat deze studiedag ook uit het praktiseren van enkele toepassingen. Dit via non-verbale oefeningen en een oefenprogramma op de computer. Het programma duurt van 10.00 uur tot 16.00 Kosten zijn incl koffie/thee en uitgebreide reader Deze dag is bedoeld voor iedereen die werkt in hulpverlening en of pastoraat of die geïnteresseerd is zijn communicatie te verbeteren



Info/opgave Praktijk chr. hulpverlening "Heel de mens", Lange Burchwal 80, 3421 SM Oudewater Tel 0348-567670 of 561419 of via e-mail info@pastoraat.com
Kosten: Inclusief uitgebreide reader € 47,50. Deelnemers ontvangen een certificaat van deelname.

Boeken van stichting Promise en stichting Archippus

Te bestellen via www.stichting-promise.nl



Bijbels omgaan met spanningen Deel 1

Prijs: € 13,75
Door: Gerard Feller

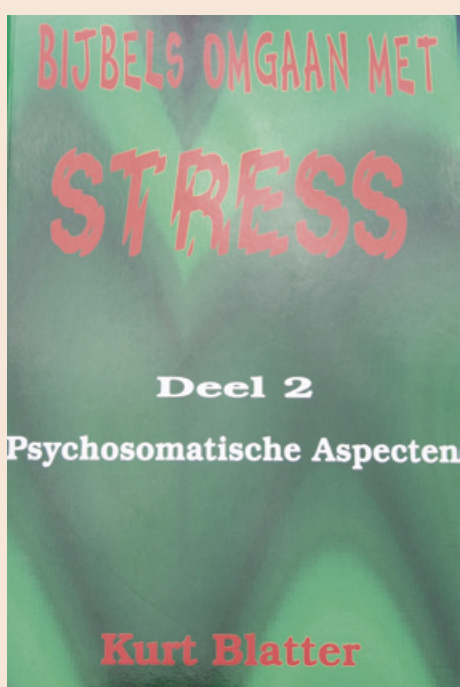
Vandaag de dag is stress een belangrijk onderwerp van gesprek op het werk, thuis en in de kerk.

Doordat stress de belangrijkste ziekte-oorzaak is in Nederland, staat het hoog op de politieke agenda.

Gerard Feller, die al vijftientig jaar cursussen geeft om op Bijbelse manier te ont-stressen, heeft dit eerste boek van een serie van drie geschreven, waarin vooral de lichamelijke aspecten aan de orde komen.

Het is een bewerkte en vernieuwde uitgave van het eerder gepubliceerde handboek "Bijbels omgaan met spanningen". Het geeft aan Christenen, die yoga, autogene training en visualisatietechnieken afwijzen, een uitstekend alternatief om op verantwoorde wijze lichaams oefeningen te doen. Aan de orde komen o.a. adem- en ontspanningsoefeningen, houdings- en coördinatie-oefeningen, psychomotore en gevoels oefeningen en nog veel meer. Naast een schat aan informatie over het 'waarom' en 'hoe' van het oefenen, vinden Christen-hulpverleners en pastoraal werkers ook veel informatie, hoe zij lichaamsgerichte therapie kunnen integreren in hun professie. Boeiend zijn ook de hoofdstukken over lichaamstaal en de plaats van lichaams oefeningen in het Bijbels mensbeeld.

Uitgave: St. Promise, 1ste druk april 1998, 2e druk febr. 2002, 3e druk 2008, 224 pagina's met illustraties



Bijbels omgaan met spanningen Deel 2

Prijs: € 15,88
Door: Kurt Blatter

Kurt Blatter is sinds 1980 werkzaam als chirurg in Zwitserland in een eigen praktijk. Hij is tevens publicist, pastoraal therapeut en oprichter van de stichting "Genezing naar geest ziel en lichaam op Bijbelse basis". Blatter is ook directeur van een kliniek in Langenthal waar patiënten met psychosomatische problemen volgens Bijbelse principes hulp ontvangen. Dit boek is met recht een handboek te noemen waarin uitgebreid de relaties tussen geest, ziel en lichaam aan de orde komen. Schizofrenie, depressie, neuroses, verslavingsproblematiek, anorexia, fobieën en andere pathologische aandoeningen worden toegelicht aan de hand van duidelijke schema's, verslagen van patiënten en therapeutische aanwijzingen. Blatter geeft in het eerste gedeelte van zijn boek een uiteenzetting van de verschillen tussen de seculiere en christelijke hulpverlening. In deel 2 worden de ziektebeelden nader gedefinieerd. Een belangrijke prioriteit in zijn hele betoog is de terugkeer naar het Woord van God, naar de praktische toepassing van Bijbelse normen en waarden.

Uitgave: St. Promise, maart 1999, 360 pagina's

Te bestellen via www.stichting-promise.nl



Tussen Waan en werkelijkheid, een bijbelse toetsing van manipulatieve psychotechnieken

Door: Gerard Feller
Prijs: € 14,95

Een kritische bijbelse toetsing van manipulatieve psychotechnieken zoals: visualisatie, EMDR, NLP, Mindfulness, het gedachtegoed van Deepak Chopra en meer. We leven in een turbulente tijd. Gezondheid is een belangrijk onderwerp voor velen. We leven in een cultuur waarin secularisatie, autonomie, en pluriformiteit een steeds grotere rol spelen. Ontwikkelingen in de gezondheidszorg ontkomen hier ook niet aan. Was er vroeger een duidelijk onderscheid tussen regulier en alternatieve geneeswijzen, met een duidelijk te onderscheiden mensbeeld. Nu is er een integratie op gang gekomen van oosterse denkbeelden en humanistisch gedachtegoed die leidt tot wat we noemen complementaire geneeswijzen, waarin steeds meer plaats is voor de diagnose van de 'gehele mens'. Vanuit een bijbelse perspectief biedt het veel aanknopingspunten, omdat in de bijbel gezondheid ook gereleateerd wordt aan lichamelijk, psychisch en geestelijk welzijn. De ontwikkelingen in veel behandelmethodes kunnen echter ook veel schade aanrichten aan wat de bijbel onder gezondheid verstaat. Naast waarschuwingen willen we in deze serie ook aandacht besteden aan bijbelse alternatieven. In dit eerste deel zijn twee vertaalde artikelen opgenomen van John Weldon en John Ankerberg en Doug Ecklund R.Ph.

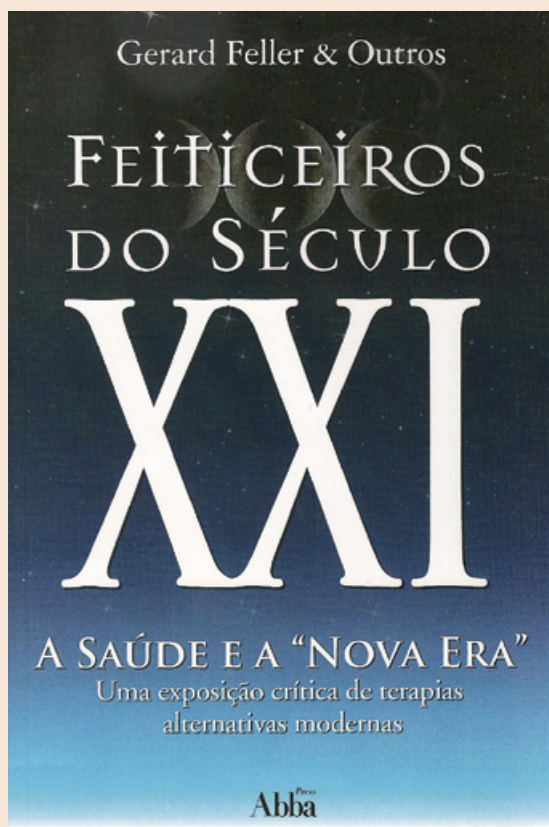


Heel de mens, Bijbels holisme in de gezondheidszorg

Door: Gerard Feller
Prijs: nú € 5,-

Waar men in het verleden ziekten en klachten van de mens verklaarde vanuit een dualistische levensvisie, namelijk of alléén psychisch of alléén lichamelijk, wordt het steeds duidelijker, dat de mens in wezen een eenheid is. Sociale, psychische, geestelijke en somatische factoren hebben geen causale relatie, maar vullen elkaar aan. Men probeert dit inhoud te geven met begrippen als integrale geneeskunde, holisme en psychosomatiek. Bijbels gezien is de mens door God geschapen als een eenheid van geest, ziel en lichaam in relatie met Hemzelf, de medemens en de natuur. Hoewel de Bijbel geen medisch handboek is bevat het geweldig veel informatie over de relaties in en buiten de mens die een Bijbels model geven van gezondheid. Gerard Feller is als psychosomatisch fysiotherapeut en pastoraal therapeut al jaren op zoek naar dit Bijbels 'holisme' in de gezondheidszorg. Zijn bevindingen en die van dr. Jim Wilder, een psycholoog, die werkt in California, U.S.A., worden in dit boek uiteengezet. Aan de orde komen o.a. de verschillen tussen hedendaagse mensbeelden, verder de grenzen van lichaamsgerichte technieken in de christelijke hulpverlening, wat is bijbelse psychosomatiek, nieuwe neuropsychologische bevindingen van modern hersenonderzoek, stressmanagement van de gehele mens, borderline problematiek in een Bijbels kader en nog veel meer. Het boek is belangrijk voor iedereen die op een Bijbelse manier hulp zoekt in de gezondheidszorg of Bijbelse principes in zijn werk als hulpverlener wil integreren.

Uitgave: St. Promise, september 2002
192 pagina's
ISBN 90-74507-07-7



Feiticeiros do século 21

Prijs: € 9,90

A saúde e a “nova Era “ Uma exposição crítica de terapias alternativas modernas.

Dit boek is de update van het boek Tovenars van de 20ste eeuw geschreven door Gerard Feller en vertaald in het Portugees, het wordt vooral verspreid in Brazilië. Het beschrijft meer dan 20 geneeswijzen die een occulte bron hebben. De wortels van deze geneeswijzen worden getoetst aan de Bijbel Het boek is o.a. tot stand gekomen door inspanningen van Trijnie van Eijk, zendeling in Brazilië en haar medewerksters en de Stichting Rhemaprint, in Gorinchem.

184 blz., ISBN 978-85-7857-046-8, prijs € 9,90, uitgeverij ABBA www.abbapres.com/br, email: abbapress@abbapress.com/br Het boek is te bestellen via de website van Stichting Promise.

Voor meer info van het werk van Nico en Trijnie van Eijk:

Organisatie: Evangelische Zending Brazilië

Adres: Postbus 1, 9500 AA Stadskanaal

Email: info@bem.nl

Homepage: www.bem.nl en www.bem-br.org

Uitgezonden Totaal: 2

Werkzaam in: Binnenland van Brazilië, omgeving Belo Horizonte/Sabinópolis

Beschrijving: Gemeentestichting en sociaal werk in het binnenland van Minas Gerais, Brazilië. Voortgekomen uit het werk van Nico en Trijnie van Eijk.



Toetst alles, waarheid en leugen in de christelijke gemeente

Door: drs door W.J.A. Pijnacker Hordijk

Prijs € 7,50

Valse profeten, valse broeders, valse leraars, valse getuigen en zelfs valse christussen zijn ook onder ons actief en wervend bezig. Hoe kun je deze herkennen en ontmaskeren? Allerlei profetieën, leringen, stromingen, bedieningen, therapieën en praktijken dienen zich aan. Het lijkt onmogelijk om het kaf van het koren te scheiden. Mag dat trouwens wel, mogen we wel oordelen? Ja! Het is een opdracht om te toetsen, maar dan wel met de juiste toetsstenen. Er blijken namelijk ook ondeugdelijke toetsstenen te worden gebruikt. Helaas weet menig christen van “toetsen nog blazen”. Sommige christenen hebben de gave van het onderscheiden van geesten ontvangen. Voor volwassen christenen en vooral de verantwoordelijken in christelijke gemeenten is dit evenwichtige en praktische boek geschreven. Dan worden wij “niet meer onmondig, op en neer, heen en weer geslingerd onder de invloed van allerlei wind van leer, door het valse spel der mensen, in hun sluwheid, die tot dwaling verleidt, maar dan groeien wij, ons aan de waarheid houdende, in elk opzicht naar Hem toe, die het hoofd is, Christus” (Ef. 4:14,15).

Te bestellen via www.archippus.nl



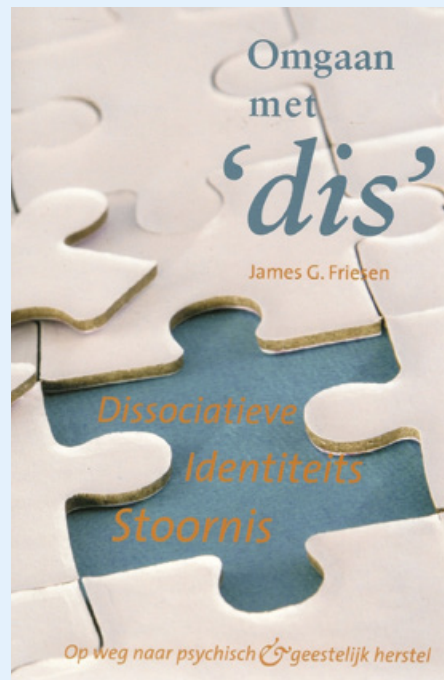
E. James Wilder - De rode draak verslagen

Hoe komt het dat iemand in de ban raakt van een sektarische of terroristische groepering? Deze intrigerende en actuele vraag wordt in dit boek door dr. James Wilder beantwoord.

Prijs

Verkoopprijs € 24,95

Volgens hem maken wij allemaal deel uit van een natuurlijke gemeenschap die bestaat uit familie, vrienden, collega's en kennissen. Daarnaast maken wij ook deel uit van een geestelijke gemeenschap die ofwel op God, ofwel op Zijn tegenstander is betrokken. Als iemand niet de liefde en steun ontvangt, die hij nodig heeft, zal hij een grotere ontvankelijkheid voor het kwaad ontwikkelen. Dit boek laat zien dat christenen in staat zijn om zowel de natuurlijke als de geestelijke wereld te beïnvloeden. De Rode Draak verslagen is het tweede boek waarin Jim Wilder het LIFE Model uitwerkt, dat door hem en zijn team is ontwikkeld ten behoeve van de christelijke hulpverlening. Nadat hij in Met vreugde man zijn de ontwikkeling van een mens naar volwassenheid heeft beschreven, schrijft hij in dit boek over de noodzaak van een levengevende gemeenschap. Jarenlange ervaring als hulpverlener heeft hem doen inzien dat een mens pas echt tot herstel kan komen wanneer hij is opgenomen door een gemeenschap die hem liefdevol bejegend en in zijn behoeften voorziet. Het biedt vernieuwende inzichten in de processen die mensen ontvankelijk maken voor het occulte. Tevens wordt het belang van preventie onderstreept door de Bijbelse opdracht aan christenen om een geestelijke familie te zijn, heel serieus te nemen. Hij raakt daarmee aan de kern van het gemeente-zijn.



James G. Friesen - Omgaan met DIS

Nog steeds wordt de dissociatieve identiteitsstoornis door velen niet erkend en struikelen sceptici over elkaar heen met de bewering dat 'hervonden herinneringen' niet bestaan. Klinisch psycholoog James G. Friesen weet wel beter.

Prijs

Verkoopprijs € 19,95

Dit boek is om meer dan één reden een controversieel boek. In de eerste plaats gaat het over een omstreden onderwerp. In de negentiger jaren van de vorige eeuw was DIS nog regelmatig voorpaginanieuws. Eerst waren er de verhalen van de slachtoffers die er – vaak pas na vele jaren – achter kwamen dat zij als kind waren misbruikt. Vervolgens waren er de twijfels die ertoe leidden dat vermeende daders werden vrijgesproken. Ten slotte waren er de rechtszaken tegen de therapeuten die hun cliënten deze verhalen zouden hebben ingefluisterd. Nog steeds wordt de dissociatieve identiteitsstoornis door velen niet erkend en struikelen sceptici over elkaar heen met de bewering dat 'hervonden herinneringen' niet bestaan. Klinisch psycholoog James G. Friesen weet wel beter. Hij kwam deze overlevenden van ernstig misbruik in zijn praktijk tegen. Samen met zijn team heeft hij een methodiek ontwikkeld waarmee hij DIS met succes kan behandelen. Zijn benadering biedt mogelijk ook perspectief voor mensen die lijden aan de borderline persoonlijkheidsstoornis.

dr. James G. Friesen is lange tijd als directeur en klinisch psycholoog verbonden geweest aan Shepherd's House, een christelijk centrum voor ambulante psycho-therapeutische zorg in Californië. Momenteel is hij hulpverlener met een eigen praktijk. Samen met een aantal vakgenoten, w.o. de in Nederland bekende E. James Wilder, heeft hij het zogenaamde LIFE-model ontwikkeld, waarin de menselijke ontwikkeling op een psychologische maar ook Bijbels verantwoorde wijze wordt beschreven. Dit LIFE-model wordt door steeds meer christen-hulpverleners gezien als een goede basis om zorg te verlenen.



E. James Wilder - Met vreugde man zijn

Mannen die niet opgroeien, zijn bijzonder vatbaar voor verslavingen. Onvolwassen mannen lopen vast in relaties, opvoeding en leiderschap. Het is dus belangrijk om volwassen te worden.

Prijs

Verkoopprijs € 24,95

De beste manier om de volwassenheid van mannen te testen, is een relatie met hen aan te gaan. Helaas leert de praktijk ons dat zij hiertoe veelal niet goed in staat zijn. Mannen die niet opgroeien, zijn bijzonder vatbaar voor verslavingen. Onvolwassen mannen lopen vast in relaties, opvoeding en leiderschap en laten diepe wonden achter bij degenen die daarvan het slachtoffer waren. Het is dus belangrijk om volwassen te worden. Dit boek beschrijft wat hier allemaal bij komt kijken en - wat misschien nog belangrijker is - hoe scheefgroei in de ontwikkeling kan worden gecorrigeerd. Het laat zien hoe mannen kunnen schitteren wanneer zij volwassen worden.

De meest recente wetenschappelijke ontdekkingen worden gecombineerd met eeuwenoude wijsheden uit de Bijbel. Het doel van dit alles is om de man en zijn hersenen te trainen in het aangaan en onderhouden van relaties. De vorming van een relationele man begint al bij zijn geboorte en stelt bijzondere eisen aan zijn ouders, echtgenote, gezin, familie en gemeenschap. Als u iemand in uw omgeving kent die man is of man moet worden, dan biedt dit boek u de informatie die u nodig heeft om hem daarbij te helpen.

Dr. E. James Wilder (geb. 1952) studeerde psychologie aan de Bemidji State University in Noord Minnesota. In 1980 voltooide hij een theologische opleiding en twee jaar later promoveerde hij aan de Fuller Graduate School of Psychology. Sinds 1982 is hij werkzaam bij Shepherd's House in Van Nuys, Californië, sinds 1996 als directeur. Jim beschikt over een grote kennis op het gebied van de neuropsychologie. Hij heeft de nieuwste ontwikkelingen in de hersenfysiologie geïntegreerd in een eigen hiërarchisch hersenmodel dat de Bijbelse toets prima kan doorstaan. Voor iedere hulpverlener is deze kennis van groot belang, omdat het informatie verschaft over de 'hardware' van ons denken en voelen.



Een geestelijke erezaak

Paulus schrijft in Rom. 1:14: "Van Grieken en niet-Grieken, van wijzen en onwetenden ben ik een schuldenaar". Hij was zich ervan bewust dat hij zijn leven aan Jezus Christus gegeven heeft (1 Kor. 6:19) en in die zin niet meer zelfbeschikkingsrecht heeft. Vandaar de bereidheid om het evangelie naar Rome te brengen, zelfs als dit zijn dood zou betekenen. Dat is het kenmerk van een christen: vrij te zijn om een volkomen slaaf te zijn. We kunnen op geen enkele manier onze schuld betalen, onze verlossing bewerken. Dat is het volbrachte werk van Christus. Maar een oude Bijbelleraar zei altijd: "Noblesse oblige, adeldom verplicht." Houd op met geestelijk navelstaren en stel Christus in staat door ons en in ons Zijn verlossing aan anderen zichtbaar te maken". Als we ons bewust zijn van de oneindige genade van God dan hebben we een verplichting naar alle mensen om Zijn Evangelie bekend te maken door Woord en daad, geleid door Gods Geest. In alle bescheidenheid proberen we dit met Promise al bijna dertig jaar te doen. Via het blad en de website mogen we Christus verkondigen en mensen wijzen op de genade van Jezus en het leven in overvloed dankzij Hem. Dagelijks mogen we mails beantwoorden en mensen helpen om zorg en hulp te toetsen als een middel in Gods hand wat door Hem gezegend kan worden. Dit jaar werd het voortbestaan van het blad voor het eerst bedreigd door een financieel tekort. Helaas werd zelfs de minimum bijdrage van € 12,50 (de helft van de werkelijke drukkosten en porto) door een deel van de abonnees nog niet betaald. Godzijdank kunnen we door giften van enkele broeders en zusters en door vermindering van de drukkosten ook volgend jaar weer verder. Toch zullen we de minimum bijdrage voor volgend jaar moeten verhogen, ook al is het nu nog niet duidelijk hoeveel. U kunt ons helpen als u het ook tot uw geestelijke erezaak maakt om het werk van Promise te ondersteunen door gebed, giften en het werven van abonnees,

Door uw steun kunt u, net als wij, een zegen voor anderen zijn en zelf gezegend worden.

Met broederlijke groet,

Gerard Feller



Colofon

Het blad "Promise" is een uitgave van stichting Promise en verschijnt 4 maal per jaar.

Het doel van de stichting is de verkondiging van het evangelie van Jezus Christus.

De stichting tracht dit doel te bereiken door:

- Het toetsen van allerlei maatschappelijke en geestelijke stromingen en denkwijzen, vooral op medisch en sociaal gebied aan het Woord van God, de Bijbel.
- Het publiceren via het blad "Promise" van geschriften en of bijbelstudies met bovengenoemd doel, dit tevens via audiovisuele middelen aan een zo breed mogelijk publiek.

De stichting is interkerkelijk en heeft als grondslag, zich daarbij alleen te laten leiden door de Bijbel, waarvan ze gelooft dat dit het geïnspireerde Woord van God is en alleen onfeilbaar gezag heeft.

We geloven dat God deze wereld zo lief heeft, dat Hij zijn Zoon gegeven heeft om onze straf op de zonde te dragen, opdat wij, indien we in Hem geloven eeuwig met Hem mogen leven en ook nu dagelijks Zijn aanwezigheid mogen ervaren. Door middel van diverse activiteiten van de stichting willen we deze boodschap uitdragen

Redactie

Gerard en Coby Feller, Oudewater
drs. W.J. Pijnacker Hordijk, Delft

Comité van aanbeveling

Ds. Orlando Bottenbley
Drs Martie Dieperink
Drs Bert Dorenbos
Drs MartienJan de Haan
Prof. dr. Ir. Henk Jochemsen
Dhr. Hans L.J. Keijzer
Prof.dr. Martjan Paul
Drs Chr. Steyn
Dhr. Teun Stortenbeker
Dhr Feike ter Velde
Ds dr. Paul J. Visser
Drs Jef de Vriese (België)
Drs Téó v.d. Weele
Dr. Jim Wilder (U.S.A.)

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van de artikelen is voor de auteur en/of de redactie

Vormgeving DUO-ontwerp, Utrecht
Druk Boom & van Ketel, Haarlem

ISSN: 1383-0295
verschijnt 4x per jaar
Abonnement: minimaal € 16,- per jaargang

St.Promise

Lange Burchwal 80, 3421 SM Oudewater
Tel. 0348 - 563359
e-mail: info@stichting-promise.nl
internetpagina: www.stichting-promise.nl
IBAN ING: NL10INGB0004906197
BIC ING: INGBNL2A

IBAN Rabobank: NL58RABO03916.83.071
BIC Rabobank: RABONL2U

Voor België:

Abonnement: minimaal € 20,- per jaargang
IBAN: BE09000169299857
St.Promise
Lange Burchwal 80, 3421 SM Oudewater
Nederland

Losse nummer € 3,50



9 771383 029001